

10de JAARGANG, NR. 181
18 JULI 2012

IN DIT NUMMER:

1 NIEUWSBERICHTEN

6 BOEKBESPREKING

8 PLATENRECENSIES

Illinois Jacquet, Chamber Tones,
 Dikeman/Kugel/Van der Weide,
 David Kikoski, Betty Carter,
 Wadada Leo Smith, Benjamin
 Herman, Roberto Magris e.a.

18 CONCERTVERSLAGEN

North Sea Jazz Festival, Festival
 Mundial

EN VERDER:

28 Jazzdag 2012 (verslag workshops)

JAZZFLITS 182

staat 20 augustus op

<http://www.jazzflits.nl>

NIEUWSSELECTIE

**KWEKSILBER EN BAGGIANI IN
 TAKE FIVE: EUROPE 2013**

Saxofonist/klarinetist David Kweksilber en drummer Marcos Baggiani zijn geselecteerd voor de tweede editie van het expertise-bevorderingsprogramma Take Five: Europe 2013. Samen met acht collega's trekken ze zich in januari 2013 een tijd terug op het Engelse platteland en zullen ze volgend jaar op een aantal grote festivals spelen.

De deelnemers komen uit Frankrijk, Nederland, Noorwegen, Polen en het Verenigd Koninkrijk. Het zijn stuk voor stuk aanstormende talenten in de ogen van de selectiecommissie. Het idee is dat de tien musici een tijdje 'vrij nemen' van hun werk om hun vakmanschap (muzikaal, maar ook zakelijk) verder te kunnen ontwikkelen. De tien treden volgend jaar onder meer op tijdens Banlieues Bleues (Frankrijk), het Molde Jazz Festival (Noorwegen), Jazztopad (Polen), het London Jazz Festival (UK) en het North Sea Jazz Festival. Het project is mede mogelijk gemaakt door de Europese Commissie en diverse partners verspreid over het hele continent.

Het Nederlands Jazz Archief verliest op 1 januari aanstaande zijn subsidie. Maar het moet natuurlijk blijven bestaan. Help mee om het te redden. Word voor 60 euro per jaar Vriend. Doe het nu: <http://www.jazzarchief.nl/>

ia 77

JazzFlits

JAZZFLITS IS EEN ONAFHANKELIJK JAZZMAGAZINE

CONCERT

WILLEM BREUKER KOLLEKTIEF OPENT LAATSTE SEIZOEN TIJDENS JAZZDAG SHOWCASES

Op 22 juni vond het jaarlijkse jazznetwerkevenement Jazzdag plaats. Dit door de BUMA georganiseerde evenement in de Rotterdamse locaties Lantaarn/Venster, Hotel New York en dit jaar voor het eerst Kantine Walhalla omvat 's middags een besloten conferentieprogramma en 's avonds een voor iedereen gratis toegankelijk concertprogramma. Daarin gaven 25 nieuwe en oude jazzgroepen met een half uur durend optreden een overzicht van de Nederlandse jazzscene. Nieuwelingen als Cubrabop Quintet, Salvation Street Shout (met zes trombonisten), tenorsaxofonist Floriaan Wempe, pianist Ed Baatsens Kenturah's Kitchen, Bruut!, en zangeres Maaïke den Dunnen lieten horen dat jazz de toekomst heeft. Oudere groepen als de Amstel Big Band, Talking Cows, de Nazaten en het Willem Breuker Kollektief vertegenwoordigden het rijke jazzverleden. Het Willem Breuker Kollektief (foto) opende hiermee, zonder de in 2010 overleden leider Willem Breuker, haar laatste seizoen en zal begin 2013 worden opgeheven (zie ook het bericht op de volgende pag.)

Tekst en foto: Tom Beetz

NIEUWS

Laatste tournee Willem Breuker Kollektief start in november

De laatste tournee van het Willem Breuker Kollektief start 5 november in Spijkenisse. De voorstelling 'Happy End' biedt een selectie uit het oeuvre van de in 2010 overleden componist en bandleider Willem Breuker, afgewisseld met negen mini-operaatjes door Loes Luca en Peter Bolhuis. De teksten zijn van onder anderen Hans Dulfer, Freek de Jonge en Vera Beths. Eind december valt in het Bimhuis definitief het doek.
(<http://www.willembreukerkollektief.nl>)

Nederlandse festivals bundelen krachten in federatie

Een aantal Nederlandse jazzfestivals, waaronder Jazz in the Woods, Jazz at the Castle, Meer Jazz en het Rabobank Amersfoort Jazzfestival, heeft 11 mei de Federatie van Nederlandse Jazz Festivals (FNJF) opgericht. Het doel van de krachtenbundeling is een versterking van de Nederlandse jazzpodia. De nieuwe stichting organiseert onder meer netwerkbijeenkomsten, maakt afspraken met gezamenlijke marktpartijen, de overheid en de media. De komende tijd zal de FNJF zich werpen op een overzicht van beschikbare subsidies en fondsen en de te hanteren norm voor beveling en vergoedingen. (<http://www.fnjf.nl>)

Veel belangstelling voor Jazz Hoeilaart 2012

Al 38 groepen hadden zich rond 1 juli aangemeld voor deelname aan de wedstrijd Jazz Hoeilaart 2012. Uiteindelijk worden zes finalisten gekozen die tussen 27 en 29 september hun talent in Jezus-Eik zullen tonen. Tussen de wedstrijd door zijn er optredens van onder anderen saxofonist Frank Vaganée en gitarist Lionel Loueke. Jazz Hoeilaart is een van de meest vooraanstaande internationale wedstrijden.

Aleksander Paal wint Gronings jazzconcours

Aleksander Paal uit Estland heeft 12 juli in Groningen de Northern European Jazz Talent Contest gewonnen. De Nederlandse trombonist Odei Al-Magut (hij speelt ook op schelpen), deelnemer namens het plaatselijke Prins Claus Conservatorium, kreeg de publieksprijs. De wedstrijd voor conservatoriumstudenten wordt gesponsord door GasTerra en is onderdeel van het festival Swingin' Groningen.

PODIA

FESTIVALS GENT JAZZ EN MIDDELHEIM KRIJGEN TOCH SUBSIDIE VAN VLAAMSE REGERING

De festivals Gent Jazz en Jazz Middelheim (Antwerpen) krijgen de komende vier jaar (2013 – 2016) toch subsidie van de Vlaamse regering. Een adviescommissie stelde voor om de geldkraan voor de twee evenementen dicht te draaien, maar door een budgetverhoging van 7,5 miljoen euro kunnen ze toch op een bijdrage rekenen.

Het besluit om af te wijken van het advies van deskundigen werd 22 juni op voordracht van de Vlaamse minister van Cultuur Joke Schauvliege door de Vlaamse regering genomen. Tegelijkertijd werd besloten het totale cultuurbudget te verhogen naar jaarlijks ruim 100 miljoen euro.

De bestaande jaarlijkse subsidie aan Gent Jazz wordt nu gehandhaafd (300.000 euro). Het festival had om een verdubbeling gevraagd. Meer subsidie de komende vier jaar krijgen de JazzLab Series (was jaarlijks 175, wordt 190), Flat Earth Society (was jaarlijks 200, wordt 230) en het Brussels Jazz Orchestra (was jaarlijks 325, wordt 350). Het advies om het festival C Mine Jazz in Genk geen subsidie meer te geven (was 70.000 euro) werd wel overgenomen. Datzelfde gold voor het advies om de 100.000 euro subsidie aan de formatie Octurn te staken.

PRIJZEN

KAPOK WINT DUTCH JAZZ COMPETITION

Het trio Kapok van hoornist, bandleider en componist Morris Kliphuis heeft 30 juni in LantarenVenster in Rotterdam de Dutch Jazz Competition 2012 gewonnen. Saxofonist Maarten Hogenhuis werd tot Beste Solist 2012 van de wedstrijd uitgeroepen.

De jury, bestaande uit saxofonist Sjoerd Dijkhuizen, trompettist Jan van Duikeren en journalist Tim Sprangers, was unaniem: "Kapok blinkt uit in originaliteit en inventief samenspel, speelt lekker ongepolijst en spontaan. Met een overdonderend rijke, beeldende set weet Kapok een geweldige spanning op te roepen." De andere finalisten waren het Marten Hogenhuis Quartet, het Sebastiaan van Bavel Trio en Vinnie Vibes. Prijswinnaar Kapok mag onder meer een meerdaagse cd-opname maken en deelnemen aan de Young VIP Tournee. De prijs voor de Beste Eigen Compositie, waarvoor een keuze werd gemaakt uit de ingezonden stukken van alle ingeschreven groepen (dus niet alleen de finalisten), kreeg Laura Polence.

SONNY ROLLINS GROTE WINNAAR BIJ AWARDS VAN JAZZ JOURNALISTS ASSOCIATION

Saxofonist Sonny Rollins heeft drie JJA Awards gekregen. In de poll van 2012 staat hij bovenaan in de categorieën 'Musician of the Year', 'Best Tenor Saxophonist' en 'Best Record of the Year' (zijn 'Road Shows. Vol. 2'). De Awards werden op 20 juni in de New Yorkse Blue Note Jazz Club voor het zestiende jaar uitgereikt.

De JJA-Awards 2012 hebben betrekking op de periode 15 april 2011 – 15 april 2012. Voor de Awards hebben zo'n 450, vooral Amerikaanse leden van de Jazz Journalists Association (JJA) in een veertigtal categorieën een stem uitgebracht.

[...meer winnaars in de linkerkolom op de volgende pagina](#)

WINNAARS JJA-AWARDS 2012

Beste zangeres: Gretchen Parlato.
(Foto: David Bartolomi)

LIFETIME ACHIEVEMENT IN JAZZ

Horace Silver

FEMALE SINGER

Gretchen Parlato

MALE SINGER

Kurt Elling

LARGE ENSEMBLE

Mingus Big Band

SMALL ENSEMBLE

Joe Lovano Us Five

TRUMPET

Ambrose Akinmusire

TROMBONE

Wycliffe Gordon

ALTO SAX

Rudresh Mahanthappa

BARITONE SAX

Gary Smulyan

SOPRANO SAX

Jane Ira Bloom

CLARINET

Anat Cohen

FLUTE

Nicole Mitchell

GUITAR

Bill Frisell

PIANO

Vijay Iyer

BASS

Christian McBride

DRUMS

Roy Haynes

KEYBOARD

Gary Versace

PERCUSSION

Poncho Sanchez

MALLETS

Gary Burton

VIOLIN

Regina Carter

COMPOSER

Maria Schneider

ARRANGER

Maria Schneider

AANSTORMEND TALENT

Ben Williams

PRIJZEN VERVOLG

SABAM JAZZ AWARD VOOR KRIS DEFOORT

Pianist Kris Defoort heeft 7 juli tijdens het Gent Jazz Festival de SABAM Jazz Award in de categorie 'Gevestigde Waarde' in ontvangst genomen. Hij kreeg tevens een geldbedrag van 10.000 euro.

Volgens de jury – met onder anderen Rob Leurentop, Toon Vandeuken en Dominique Simonet - beheerst Kris Defoort onder meer 'de kunst om zich tussen genres en disciplines te bewegen zonder zelfs maar een zweempje van modieuze cross-over te suggereren'. De prijs voor jong talent, De Jeugd & Muziek Jazz Award (groot 5.000 euro), ging naar drummer Lander Gyselincx. De Muze, de prijs voor een persoon die zich verdienstelijk maakt voor de Belgische jazz, viel ten deel aan Jacobien Tamsma. De SABAM Jazz Awards worden jaarlijks uitgereikt. Het ene jaar aan Vlaamse artiesten, het andere jaar aan Waalse.

CRITICI JAZZMAGAZINE DOWNBEAT LOPEN WEG MET VIJAY IYER

Vijay Iyer is de grote man in de zestigste jaarlijkse DownBeat International Critics Poll. Iyer is volgens de internationale critici zowel de 'Jazz Artist of the Year', de 'Best Pianist' en de 'Rising Star Composer'. Ook zijn trio en cd 'Accelerando' zijn in hun ogen top.

Maria Schneider is volgens de critici de beste arrangeur en componist. Ook leidt zij de beste bigband: het Maria Schneider Orchestra. Wijlen drummer Paul Motian wordt in de DownBeat Hall of Fame opgenomen. Aan de poll werd dit jaar deelgenomen door 186 critici vanuit de gehele wereld. De uitslagen staan in het augustusnummer van het blad DownBeat.

[...meer winnaars in de linkerkolom op de volgende pagina](#)

JAN WILLEM LUYKEN NEEMT JAZZ INDUSTRY ACHIEVEMENT AWARD IN ONTVANGST

Namens het North Sea Jazz Festival nam directeur Jan Willem Luyken (links) op 22 juni tijdens de Jazzdag in Rotterdam de Jazz Industry Achievement Award 2012 in ontvangst. Hij kreeg een cheque van 1.500 euro, maar is vooral 'oprecht blij met de erkenning', zo vertelt hij in het blad Muziekwereld: "Ondanks dat we een festival met winsttoegmerk zijn, brengen we ook de minder commerciële muziek onder de aandacht van een groter publiek." (Foto: Joke Schot)

WINNAARS DB CRITICS POLL

Beste fluitist: Nicole Mitchell.
(Foto: Brad Walseth)

FEMALE SINGER

Cassandra Wilson

MALE SINGER

Kurt Elling

TRUMPET

Ambrose Akinmusire

TROMBONE

Wycliffe Gordon

TENOR SAX

Sonny Rollins

ALTO SAX

Rudresh Mahanthappa

BARITONE SAX

Gary Smulyan

SOPRANO SAX

Branford Marsalis

CLARINET

Anat Cohen

FLUTE

Nicole Mitchell

GUITAR

Bill Frisell

KEYBOARD

Herbie Hancock

BASS

Christian McBride

DRUMS

Jack De Johnette

PERCUSSION

Zakir Hussain

VIBES

Bobby Hutcherson

VIOLIN

Regina Carter

RISING STAR

Robert Glasper (Jazz Artist, Piano)

Robert Glasper Trio (Jazz Group)

Darcy James Argue's Secret Society
(Big Band)

Avishai Cohen (Trumpet)

Josh Roseman (Trombone)

David Binney (Alt Saxophone)

Anat Cohen (Tenor Saxophone)

Hiromi (Keyboard)

Julian Lage (Guitar)

Linda Oh (Bass)

Marcus Gilmore (Drums)

Giacomo Gates (Male Singer)

René Marie (Female Singer)

OVERIG

DONEMUS GEEFT WERK WILLEM BREUKER UIT

Donemus gaat het werk van Willem Breuker uitgeven. Het gaat dan niet alleen om werken voor het Kollektief, maar ook voor standaardbezettingen als bigband, piano, strijkkwartet, zang, et cetera.

Tientallen werken zijn ingevoerd in de computer en wereldwijd beschikbaar via de webshop en iPad app van Donemus. Het Kollektief, Olga Zuiderhoek als rechthebbende en Donemus vinden het van groot belang dat de muzikale erfenis van Willem Breuker beschikbaar blijft, ook na de komende afscheidstoer 'Happy End' van het Kollektief. "De vrolijke en eigenzinnige noten van Willem verdienen een breed publiek, ook in de toekomst", aldus Davo van Peursen, hoofd van Donemus.

JAZZMUSICI SLECHTST VERDIENENDE MUSICI VS

Van alle musici werkzaam in de VS verdienen jazzmusici gemiddeld genomen het minst. Terwijl ze meestal wel een betere muziekopleiding hebben dan musici in andere genres. Een en ander blijkt uit een onderzoek van 'The Future of Music Coalition', uitgevoerd in 2011.

Voor de 'Money for Music Survey' vulden bijna negenhonderd jazzmusici een vragenformulier in. Het gemiddelde inkomen voor een niet-vakbondsleden is bruto 23.300 dollar, zo bleek. Vakbondsleden halen weliswaar meer inkomen uit de muziek dan niet-vakbondsleden, maar zagen hun inkomen de laatste jaren wel dalen. Hierdoor maakt het lidmaatschap van de American Federation of Musicians uiteindelijk voor de inkomsten weinig verschil.

Uit het onderzoek bleek verder dat jazzmusici van veel meer markten thuis zijn dan musici in andere genres en dat ze het met minder ondersteuners moeten doen dan hun collega's. De meeste jazzmusici kunnen goed uit de voeten met technologie. Niet alleen bij het musiceren, maar ook voor hun promotie, de distributie van platen en het onderhouden van contact met fans. Ze scoren wat dit betreft hoger dan klassieke musici, maar lager dan musici in overige genres.

Bij een vergelijking met een soortgelijk onderzoek uit 2000 ('Changing the Beat' in opdracht van de National Endowment of the Arts) valt op dat er tegenwoordig meer jazzmusici zijn met een diploma op zak van een muziekopleiding. Maar ook dat er nog minder jazz op de radio is dan toen. Verder blijkt dat er steeds meer technologie wordt gebruikt. En wat de verdiensten betreft: vakbondsleden verdienen 15% minder en niet-vakbondsleden 15% meer dan zo'n tien jaar geleden.

De onderzoekers maken wel een nadrukkelijk voorbehoud bij hun onderzoek: "Niemand weet hoe de jazzgemeenschap er precies uitziet wat demografische aspecten betreft en ervaring. Ook is niet bekend hoeveel jazzmusici er precies zijn." Hoewel de steekproef betrekkelijk groot is geweest, kan daarom toch niets met zekerheid over de representativiteit gezegd worden, zo merken ze op.

In het vervolg van het onderzoek worden de uitkomsten nader onderzocht. Dan wordt bijvoorbeeld bekeken waarom de ene jazzmusicus meer is gaan verdienen dan de ander, waarom er steeds minder jazz op de radio is en hoe het jazzorganisaties vergaat.

NIEUWS

North Sea Jazz naar Zuid-Afrika

Het North Sea Jazz Festival keert terug naar Zuid-Afrika. De eerste editie zal in het najaar van 2013 plaatsvinden in het International Convention Centre Durban. De Zuid-Afrikaanse organisatie MPM Events en North Sea Jazz hebben hiertoe een vijfjarige overeenkomst getekend. North Sea Jazz was tussen 2000 en 2004 eerder actief in Zuid-Afrika. Deze samenwerking vormde de basis van het huidige Capetown International Jazz Festival.

Duo Van Bavel/Troost wint Dordtse Jazzprijs 2012

Het duo van pianist Sebastiaan van Bavel en slagwerker Remi Troost heeft 23 juni in een druk Jazzpodium DJS de Dordtse Jazzprijs 2012 gewonnen. Vier bands, afkomstig van verschillende conservatoria, streden om de aanmoedigingsprijs: het Ester van Hees Kwartet, het Louise Hensen Kwintet, het Yoonmi Choi Kwartet en natuurlijk het winnende duo. De vijfköppige jury onder leiding van Jack Rothuizen had grote waardering voor het tweetal. 'Volwassen avontuurlijk solowerk', 'goed samenspel' en 'goede improvisatiemuziek' zijn enkele kwalificaties uit het juryrapport. "Sebastiaan is een virtuoos pianist met een mooie frasering", aldus de keurmeesters. De Dordtse Jazzprijs bestaat sinds 1981.

The Unrevealed Society wint Jong Jazz Talent Gent 2012

The Unrevealed Society is de winnaar van Jong Jazz Talent Gent 2012. De wedstrijd, onderdeel van het Gent Jazz Festival, is bedoeld voor jonge musici 'die klaar zijn om de grotere podia te bestormen'. De jury - Simon Korteweg, Giovanni Barcella, Bruno Bollaert en Frederik Goossens - was kritisch. De leden misten kenmerkende 'sounds' of 'surprise' bij de deelnemers. "Het lijkt dan net of er een lesje moet worden afgedraaid." Winnaar The Unrevealed Society „verraste direct met een intrigerende aanpak”.

North Sea Jazz trekt circa 70.000 bezoekers

De 37e editie van het North Sea Jazz Festival (Rotterdam) heeft van 6 tot en met 8 juli tussen de 65.000 en 70.000 bezoekers getrokken. "We hebben een heerlijke editie gehad. Het was heel relaxed, alles stond op z'n plek", zei festivaldirecteur Jan Willem Luyken na afloop tegen het ANP.

OVERIG VERVOLG

Rob Overman (links) en Cees Schrama (rechts) heffen in Rotterdam het glas op DJAZZ.tv. (foto: Erik Jansen)

'S WERELDS EERSTE 24-UURS JAZZTELEVISIE-STATION VANUIT NEDERLAND DE LUCHT IN

Tijdens de Jazzdag in Rotterdam is 22 juni door Cees Schrama het officiële startschot van DJAZZ.tv gegeven. Djazz.tv is een onderdeel van Brava TV en wereldwijd het eerste televisiestation dat de klok rond jazz uitzendt. De zender komt in het najaar bij onder meer Ziggo en UPC in het digitale pakket.

DJAZZ.tv richt zich op jazz en aanverwante muzieksoorten. De zender wordt eerst in Nederland uitgerold. Komend najaar volgen meerdere landen in en buiten Europa. DJAZZ.tv zal per land een eigen versie kennen. Met ondertitels, een website in de landstaal en een programmering met veel nationale content. DJAZZ.tv is een HD-zender en wordt gedistribueerd via kabel, satelliet en IPTV. Het geluid is in Dolby Digital. De horizontale programmering van DJAZZ.tv omvat alle jazz-genres. De redactie heeft een indeling gemaakt naar 'next generation', 'swing', 'legendarisch', 'wereldmuziek' van tango tot reggae en alle jazzgerelateerde stijlen zoals soul, gospel, funk en blues. De uitzendingen omvatten een mix van grote jazzfestivals, clubopnamen, 'studio jams' en documentaires. De Nederlandse versie gaat in eerste instantie geen advertenties uitzenden. De kabelmaatschappijen betalen voor de doorgifte in het digitale pakket en de zender krijgt ook gesponsorde programma's. (<http://www.djazz.tv>)

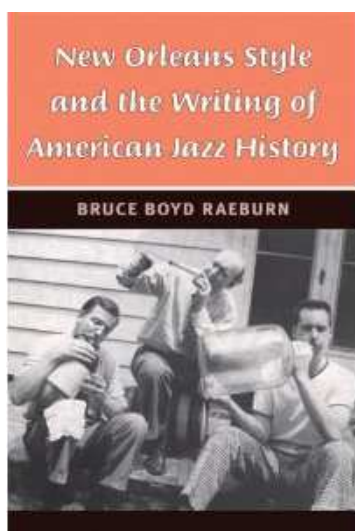
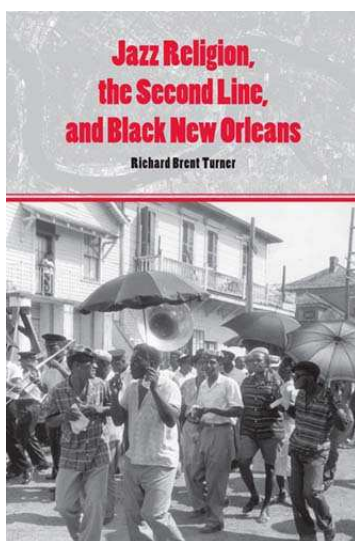
ARROW JAZZ FM OP ZOEK NAAR DE HONDERD BESTE NEDERLANDSE JAZZSTUKKEN

Arrow Jazz FM zendt in december een top 100 uit van de beste Nederlandse jazzstukken, zoals gekozen door de luisteraars. De lijst is een initiatief van het programma Dutch Jazz. Dit programma is elke dinsdag om 22.00 uur te beluisteren en wordt gesponsord door Buma Cultuur.

Al enige tijd vragen presentatoren Rolf Delfos en Bart Wirtz aan musici en organisatoren om hun favoriete top 3 op te schrijven. De complete verzameling verschijnt in het najaar op de website van Arrow Jazz FM. Luisteraars kunnen daaruit dan hun drie favoriete platen kiezen. Die vormen de basis voor de top 100.

JAZZ OP PAPIER

Jan J. Mulder bespreekt niet alle boeken die hij onder ogen krijgt. Voor Jazzflits 180 maakte hij een eerste persoonlijke keuze van boeken die hij niet besprak, maar die wel belangrijk genoeg zijn om onder de aandacht te brengen. In deze tweede aflevering een persoonlijke selectie van recente uitgaven over deelonderwerpen uit de jazzgeschiedenis.

John Szwed.

Crossovers : essays on race, music, and American culture.

Philadelphia : University of Pennsylvania, 2005. – 296 pag.
ISBN 978-0-8122-3882-2 hb. Prijs 54 euro

Ruim dertig artikelen over Anthony Braxton, Ornette Coleman, Sonny Rollins, Sun Ra, jazz in Afrika, Argentinië en Rusland, en een gezaghebbend essay uit 1988: 'The Afro-American transformation of European set dances and dance suites'. Uit een aanbeveling: 'Many innovative, intriguing and generative observations.'

Richard Brent Turner.

Jazz religion, the Second Line, and Black New Orleans.

Bloomington IN. : Indiana University Press, 2009. – 182 pag.
ISBN 978-0-253-22120-9 pbk. Prijs 20 euro

In 1956 onderkende Marshall Stearns in de uiteindelijke vermenging van Afrikaanse en West-Europese muziek in New Orleans twee stadia: de besloten Voodoo-ceremoniën (die op Haiti het zuiverst zijn gebleven) en de openbare belevenis van Afrikaanse rituelen in Congo Square. Turner werkt dat verder uit, zonder overigens Stearns te noemen, op grond van later onderzoek, getuigenissen van antropologe Zora Neale Hurston (1891-1960) en van hemzelf. Onder de cultuur van de 'second line' in New Orleans rekent hij alle activiteiten daar van jazzmusici, dansers, kunstenaars en de volksgemeenschap die plaatsvinden tijdens street parades, religieuze rituelen, optredens van de Mardi Gras Indians en zogenaamde jazzbegravenissen. Bevat uitvoerige noten en bibliografie.

Peter J. Silvester.

The story of boogie woogie : a left hand like God.

Lanham MD : Scarecrow, 2009. – 400 pag.
ISBN 978-0-8108-6924-0 hb. Prijs 70 euro

Uitgebreidere en gedeeltelijk herschreven versie van de uitgave uit 1988, die toen de huidige ondertitel als hoofdtitel droeg. Schrijver heeft de grenzen van zijn studie opgerekt en behandelt bijvoorbeeld nu ook de invloeden van deze unieke pianostijl op de eerste rhythm 'n' blues.

Bruce Boyd Raeburn.

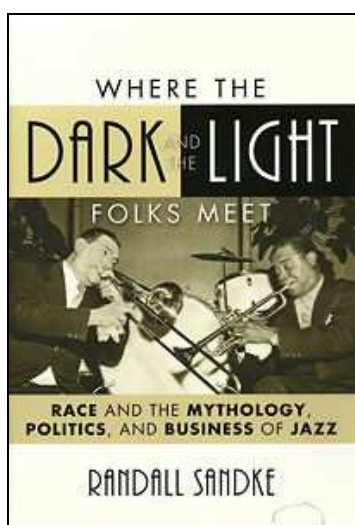
New Orleans style and the writing of American jazz history.

Ann Arbor : University of Michigan Press, 2009. – 342 pag.
ISBN 978-0-472-11675-1 hb. Prijs van de paperback 25 euro

Zoals vijf jaar geleden John Gennari in zijn uitstekende boek *Blowin' hot and cool* (zie JF 2 juli 2007) de wijze beschreef waarop er over jazz werd geschreven, zoiets doet nu ook Bruce Raeburn (zoon van bandleider Boyd Raeburn), maar dan hoe critici in de loop der tijden over de jazz in New Orleans hebben geoordeeld. Te beginnen bij de twee redacteuren en de medewerkers van een invloedrijk boek als 'Jazzmen' (met Frederic Ramsey, Charles Edward Smith en William Russell) uit 1939 en *Shining trumpets* van Rudi Blesh uit 1946, stelt Raeburn vast dat de schrijvers in het begin op zijn best goedwillende platenverzamelaars waren met een nogal puristische visie op hetgeen jazz zou moeten zijn.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG JAZZ OP PAPIER

Reich, Howard.

Let freedom swing : collected writings on jazz, blues and gospel.

Evanston IL : Northwestern University Press, 2010. – 410 pag. ISBN 978-0-8101-2705-0 pbk. Prijs 24 euro

Verslaggever-recensent Reich schrijft voor de Chicago Tribune en voor DownBeat (dat ook altijd Chicago als thuisbasis heeft gehad) en bundelde stukken van diverse aard, die hij sinds 1989 schreef. Uiteraard vallen er veel namen van musici die in Chicago opereren, maar hij deed tevens verslag van zijn ervaringen in New York, Zuid-Amerika en Parijs.

Randall Sandke.

Where the dark and the light folks meet : race and the mythology, politics, and business of jazz.

Lanham MD : Scarecrow, 2010. – 277 pag. (Studies in Jazz 60). ISBN 978-0-8108-6652-2 hb. Prijs 38 euro

Geruggesteund door ervaring en studie tracht trompettist Randy Sandke vooroordelen te ontzenuwen die voortkomen uit kwalificaties die critici in het verre, maar ook nog in het nabije verleden plegen toe te kennen aan de diverse bevolkingsgroepen in Amerika op grond van hun etnologische afkomst: dat een zwarte drummer sowieso beter zou zijn dan een blanke is onzin.

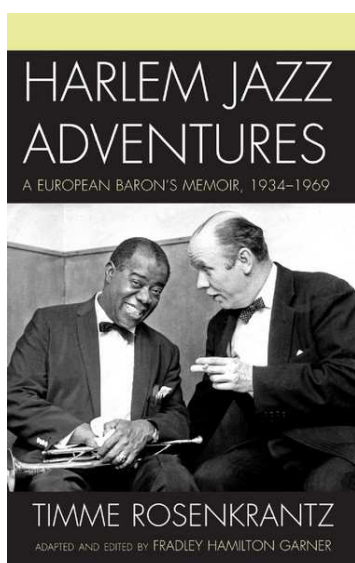
Timme Rosenkrantz, adapted & edited by Fradley Hamilton Garner.

Harlem jazz adventures : a European jazz baron's memoir 1936-1969.

Lanham MD : Scarecrow, 2012. – 330 pag. (Studies in Jazz 65). ISBN 978-0-8108-8209-6 hb. Prijs 78 euro

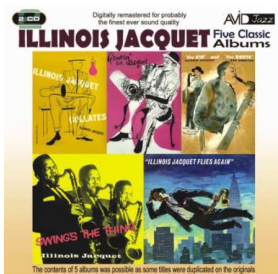
Baron Timme Rosenkrantz (1911-1969) was een Deens scribent, fotograaf, radioman, producent, weldoener; verbleef sinds zijn eerste bezoek aan New York in 1934 lange perioden in Amerika, raakte bevriend met menige jazzberoemdheid en schreef over zijn ervaringen. Woonde na de oorlog beurtelings in Kopenhagen en Parijs, en opende in die laatste stad een club, Chez Inez (naar zijn vrouw, de zangeres Inez Cavanaugh). Zijn familie keurde de weg die hij bewandelde af: ze dreigden hem te onterven. Zijn Swing Photo Album uit 1939, heruitgegeven in 1964, was het eerste jazzfotoboek. Bevat discografie van de platen waaraan hij in een of andere vorm zijn medewerking verleende.

Jan J. Mulder

CD-RECENSIES

ILLINOIS JACQUET Five Classic Albums AVID Jazz

Bezetting (onder anderen):

Illinois Jacquet (ts), Ben Webster (ts), Russell Jacquet, Roy Eldridge, Joe Newman (tp), Leo Parker, Cecil Payne (bars), Matthew Gee (tb), Jimmy Jones, Hank Jones, Carl Perkins, John Acea (p), Oscar Moore, Herb Ellis, Barry Galbraith (g), Al Lucas, Ray Brown, Red Callender (b), Osie Johnson, Jo Jones, J. C. Heard, Shadow Wilson, Art Blakey (d).

Illinois Jacquet in 1949: klik hier:
<http://bit.ly/dbfWd1>

CHIMAIRA Smoke & Mirrors Wide Ear Records (www.wideearrecords.ch)

Bezetting:

Philipp Gropper (ss, ts), John Schröder (p), Oliver Potratz(b), Alex Huber (d).

Vijf albums ('The Kid And The Brute', 'Swing's The Thing', 'Illinois Jacquet Flies Again', 'Illinois Jacquet Collates' en 'Groovin' With Jacquet') uit de jaren vijftig voor de prijs van een dubbele – het is een koopje, maar het was natuurlijk oorspronkelijk niet de bedoeling. Dat is een luxeprobleem, maar tegelijkertijd ook een fundamentele kritiek: wat in blokjes van dertig minuten een mooi geheel vormde, houdt daarom niet een hele cd lang de aandacht vast.

Redelijk wat riff-deuntjes, redelijk wat rasperige saxofoon, op het randje van de rhythm-and-blues: daar moet je van houden. Voor mij is het wat veel, maar toentertijd was het natuurlijk wél wat de mensen van Jacquet verwachtten – en is het eigenlijk niet diezelfde geëxalteerdheid die tien jaar later, in de free jazz, 'bon ton' werd?

Tegelijkertijd bewijzen deze albums wat een fijne muzikant Jacquet was: de keren dat hij níét voor bovenstaande typische dingetjes kiest, komt hij verbazend fris en ook gevarieerd uit de hoek. Hele mooie ballads ('That's my desire'), invloed van Lester Young ('All of me'), swing-to-bop ('On your toes'). De 'Flies Again'-sessie omringt Jacquet met een goede bigband in Count Basie-traditie – helaas vindt het onoverzichtelijke en lelijke cd-boekje de arrangeur(s) het vermelden niet waard (wanneer neemt het label Avid dát aspect ook eens ernstig?). 'Swing's The Thing' springt er, met de beste medemuzikanten, muzikaal gezien wat bovenuit, terwijl de ontmoeting met Ben Webster op (twee tracks van) 'The Kid And The Brute' vreemd genoeg niet van de grond komt. 'Collates' en 'Groovin' verzamelen een aantal korte (jukeboxgerichte?) sessies uit 1951 en 1953. Eén goed samengestelde compilatie-cd ware voor de gewone geïnteresseerde misschien geschikter geweest, maar wie gedoeseerd luistert, vindt op deze verzameling zeker boeiende en mooie mainstreammomenten terug.

Arne Van Coillie

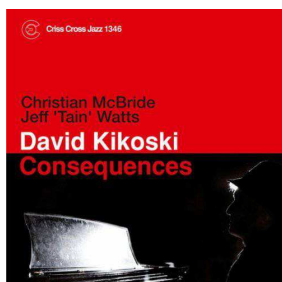
Wide Ear Records is een nieuw label, opgericht door de Zwitserse slagwerker Alex Huber. De cd 'Smoke & Mirrors', van zijn eigen groep Chimaira, heeft catalogusnummer 6. Alle stukken op de plaat zijn van de hand van de leider, en die schrijft prikkelende composities, waarin de groep sterk tot zijn recht komt. Hij dwingt zijn medemuzikanten tot het kiezen van ongebaande paden, waarbij het omzeilen van clichés in de TomTom is ingeprogrammeerd. De ritmische patronen schuiven vaak over elkaar, waardoor complexe muziek ontstaat, die echter nergens gekunsteld klinkt. Chimaira is ook niet vies van een stevige groove, zoals in 'Fragments' dat herinneringen oproept aan de M-BASE-beweging uit de jaren negentig: funkachtig, maar tegelijk complex én luchtig. 'Stellar' laat een andere kant van het kwartet horen, die aanleunt tegen het Keith Jarrett Quartet met saxofonist Dewey Redman, bassist Charlie Haden en drummer Paul Motian. Het Zwitsers-Duitse ensemble getuigt van een zelfde lenigheid als die legendarische groep, met een melodische saxofonist als speerpunt, een loepzuiver strijkende en plukkende bassist en een pianist die ruimte biedt om de muziek te laten ademen. Huber zelf is een creatieve drummer met gevoel voor melodie en klank. Een sterk debuut, dus.

Herman te Loo

Maak hier kennis met Chimaira: <http://bit.ly/NyE4nS>

VERVOLG CD-RECENSIES

DAVID KIKOSKI Consequences Criss Cross

Bezetting:

David Kikoski (p),
Christian McBride (b),
Jeff 'Tain' Watts (d).

Het is altijd weer verbazingwekkend dat bij wijze van spreken pianist 37.698 ook nog eigen muziek uit de vertrouwde 88 toetsen weet te halen. Er zijn elke keer weer nieuwe combinaties mogelijk van gedachten, vondsten, de pianotoetsen en het samenspel. Deze overpeinzing kwam bij me op tijdens het beluisteren van 'Consequences', de nieuwe cd van David Kikoski. Samen met bassist Christian McBride en drummer Jeff 'Tain' Watts heeft Kikoski op het Criss Cross label een veelzijdige pianoplaat gemaakt.

Zo maakt hij vrije improvisatie jazz in de titelstukken 'Consequences part 1 en 2'. Potente jazz is er in 'Mr. JJ'. Een stuk om nauwkeurig te beluisteren, want er gebeurt van alles. Intrigerend is de muziek die onder de titel 'Drama' op de plaat is gekomen. De cd start met 'Blutain', een regelrechte swinger, geschreven door de drummer: Jeff 'Tain' Watts. Een stuk in midtempo met vier in de maat. De bas van McBride draagt het geheel en neemt op een gegeven moment de leiding, wat erg veel lijkt op een solo. De pianist sluit de cd in zijn eentje af met de standard 'Never let me go'. In dat nummer laat hij de melodie op de achtergrond in zijn improvisatie doorschijnen.

Kikoski speelde in de week van de opnamesessie met het kwartet van zijn drummer 'Tain' Watts in de Village Vanguard. Die twee waren dus goed ingespeeld in de studio. Ook met Christian McBride speelde Kikoski wel een eerder, zij het incidenteel. Het resultaat is hoe dan ook wervelend. Het is opnieuw een bewijs van de grootheid van het label Criss Cross.

Hessel Fluitman

Bekijk David Kikoski hier: <http://bit.ly/xwJLzI>

CHAMBER TONES TRIO The Ninth Planet C-stringrecords

Bezetting:

Joris Roelofs (kl, b.kl),
Jesse van Ruller (g, ukelele, musicbox),
Clemens van der Feen (b).

'The Ninth Planet' is de tweede cd van het Chamber Tones Trio. Die negende planeet uit de titel siert ook het in overwegend rood uitgevoerde cd- boekje. Evenals op hun debuut maken klarinettist Joris Roelofs, gitarist Jesse van Ruller en bassist Clemens van der Feen intelligente kamermuziek, die zeer genuanceerd en verfijnd wordt uitgevoerd. De sfeer is andermaal contemplatief. Daar zorgt de samenklank wel voor: van klarinet of basklarinet en gitaar, met de contrabas als basis.

Vermakelijk is dan dat het titelstuk 'The ninth planet' eigenlijk heel springerig is. Noem het jeugdig. Ook in dit nummer blijft het spel van de heren echter fijn weefwerk. 'Smiling in the cold' van Joris Roelofs is een eenvoudige melodie die gemakkelijk in je hoofd blijft hangen. Terwijl de klarinettist/componist zelf dicht bij het thema blijft, improviseert Jesse van Ruller op zijn gitaar in tweede instantie steeds verder weg van dat thema. De stukken hebben niet de traditionele 'swingspanning'. De spanningsboog vind je in het samenspel, in de interactie tussen de drie. Er wordt nadrukkelijk niet uit een 'vier-in-de-maat bebopmuziek'-vaatje getapt. De cd vereist nauwkeurig luisteren.

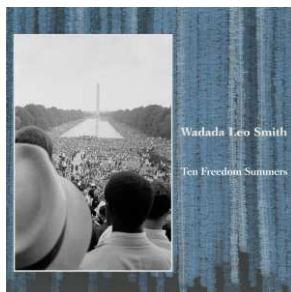
In 'King of Tandoor', het sluitstuk van de cd, speelt Van Ruller een prachtige melodische begeleiding voor de klarinet, met een onopvallende maar onontbeerlijke bas als basis. Over de tonen van Van Ruller maakt Roelofs in zijn achtertuin als het ware een reis door de ruimte. Heel bijzonder. De opnamen voor de cd zijn gemaakt in de kerk van Aartswoud, een locatie waar ook Francien van Tuinen en Joost Patocka regelmatig te horen zijn.

Hessel Fluitman

Bekijk de Chamber Tones hier: <http://bit.ly/uMQmqQ>

WADADA LEO SMITH
Ten Freedom Summers
Cuneiform

(distributie: www.mandai.be)

Bezetting:

Wadada Leo Smith (tp, comp)
 Golden Quintet:
 Anthony Davis (p),
 John Lindberg (b),
 Pheeroan akLaff,
 Susie Ibarra (d)
 Southwest Chamber Music:
 Jim Foschia (kl),
 Larry Kaplan (fl),
 Lorenz Gamma, Shalini Vijayan (v),
 Jan Karlin (av),
 Peter Jacobson (c),
 Alison Bjorkedal (harp),
 Lynn Vartan (perc).

Wadada Leo Smith licht zijn project toe: <http://bit.ly/MNf3J7>

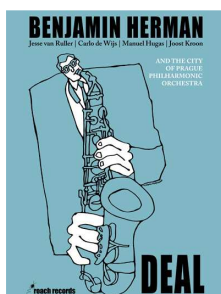
VERVOLG CD-RECENSIES

De muziek die op het vier cd's beslaande album 'Ten Freedom Summers' van trompettist/componist Wadada Leo Smith is vastgelegd, kent een lange ontstaansperiode. Het oudste stuk, 'Medgar Evers: A love-voice of a thousand years' journey for liberty ad justice' schreef hij al in 1977 voor violist Leroy Jenkins. Wie een beetje op de hoogte is met de Amerikaanse geschiedenis, zal begrijpen dat dit stuk (en dus alle composities op de plaat) iets te maken hebben met de Burgerrechtenbeweging. Smith schreef ze in de loop van ruim dertig jaar, en groepeerde ze bij elkaar voor een uitvoering in Los Angeles, in november 2011. Voor de goede orde: het is dus geen suite, maar meer een collectie thematisch verbonden composities. De uitvoering ligt in handen van Smiths 'working band', het Golden Quartet/Quintet. Die groep speelt met twee slagwerkers, Pheeroan akLaff en Susie Ibarra, soms afzonderlijk, en soms samen. Daarnaast figureert het klassieke kamermuziekensemble Southwest Chamber Music, soms met en soms zonder de jazzgroep. Smith is er als componist in geslaagd om de diepte van de historische achtergrond in muziek om te zetten. Hij kiest daarbij niet voor een 'verklanking' van de gebeurtenissen, maar voor het weergeven van zijn impressies/ideeën bij de handeling. Dat levert abstractere muziek op dan een 'symfonisch gedicht', maar is daardoor ook beter te pruimen. Ook zonder de historische gegevens zijn de stukken op 'Ten Freedom Summers' namelijk een indrukwekkend bewijs van Smiths kracht als componist én als instrumentalist. Want dat hij op zijn zeventigste nog steeds een trompettist is om rekening mee te houden, is een feit. De muziek voor het Golden Quartet/Quintet balanceert tussen traditie en vernieuwing. Soms is er de rekbare harmonische en ritmische wereld van het tweede grote Miles Davis Quintet (met Wayne Shorter en Herbie Hancock) in te ontwaren. Maar ook de energie en de explosiviteit van de free jazz is een belangrijk ingrediënt om het idioom van Smith en zijn kompanen kracht bij te zetten. Daarnaast kiest de componist nooit voor de sleetse thema-solo's-themavorm. Elke compositie heeft zijn eigen vorm, en in pianist Anthony Davis, bassist John Lindberg en de beide slagwerkers heeft hij musici die kunnen lezen als duivels, maar ook als improvisatoren in staat zijn om een eigen stempel drukken op de muzikale gang van zaken. Voor Southwest Chamber Music schreef Smith werken die de sfeer ademen van de grote Amerikaanse componist Charles Ives. In hun perfecte evenwicht tussen de soms ontroerende melodieën en de knarsende dissonanten herbergen ze een indrukwekkende kracht. De muziek wordt namelijk nergens te zoet, maar kantelt ook niet naar de ontoegankelijke abstractie. Het is een muzikale koorddansact die Wadada Leo Smith tot in de perfectie beheerst. In alle muziek op deze vier majestueuze cd's bestrijkt Smith een enorm scala aan stemmingen en gevoelens, van 'himmelhochjauchzend' tot 'zum Tode betrübt'. Er is drama, in aanzwellende marsritmen, contemplatie in sobere, zich langzaam ontvouwende delen. Er wordt door de slagwerkers flink opgezweept waar dat vereist is, maar als het nodig is, ligt het tempo laag en horen we hoe bloedmooi bassist Lindberg kan strijken of hoe zachtjes de leider door zijn gestopte trompet kan fluisteren, zonder ook maar de geringste hint van Miles Davis. Als er dit jaar nog een plaat komt die deze mijlpaal overtreft, moet die wel van heel erg goede huize komen.

Herman te Loo

BENJAMIN HERMAN**Deal**

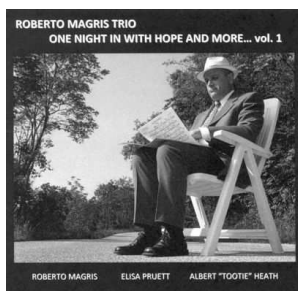
Roach Records

Bezetting:

Benjamin Herman (as),
 Jesse van Ruller (g),
 Carlo de Wijs (hammondorgel),
 Manuel Hugas (b),
 Joost Kroon (d),
 Praags Symfonie Orkest.

ROBERTO MAGRIS**One Night In With Hope And More...**

JMoods

Bezetting:

Roberto Magris (p),
 Elisa Pruettt (b),
 Albert 'Tootie' Heath (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

Wat begon als de soundtrack voor de nieuwe film van Eddy Terstall, groeide uit tot 'Deal', een compleet album van Benjamin Herman met het Praags Symfonie Orkest. Al meerdere keren was aangekondigd dat de altsaxofonist met deze cd een nieuwe weg zou inslaan. Dat is zo. De filmmuziek duwt hem een meer milde kant op.

Herman was al heel lang met de score van 'Deal' bezig, zo blijkt. 'Sherry briton' en 'Tempest storm', twee composities die hij vorig voorjaar al met zijn Hammond Kwartet speelde en toen ook op vinyl zette, komen nu terug als hoekstenen van deze soundtrack. Ook op 'Deal' figureert Hermans Hammond kwartet, met Ben Herman zelf op altsax, Jesse van Ruller op gitaar, Carlo de Wijs op zijn hammond en Joost Kroon op drums. Manuel Hugas is de toegevoegde bassist. Herman nam in het vroege voorjaar een retourtje Praag om de meeste stukken met het Praags Symfonie Orkest in te spelen. Dat orkest is al ruim zestig jaar gespecialiseerd in het maken van filmtracks.

De stukken zijn muzikaal aan elkaar verwant. Soms lijkt het dat het zelfde thema telkens een ander arrangement heeft gekregen. Voor de sfeer van de film was dat ongetwijfeld noodzakelijk, maar als je de muziek als cd krijgt voorgeschoteld wordt het menu na een aantal draaibeurten wel wat eenzijdig. 'Cat', de naam van zijn vriendin en de titel van de bonustrack die aan de soundtrack is toegevoegd, is een afwijkende afsluiter. Deze boogaloo zal wel niet in de film voorkomen.

Hessel Fluitman

Beluister hier een track van de cd: <http://bit.ly/LdNt3s>

De Italiaanse pianist Roberto Magris heeft een voorliefde voor Amerikaanse jazz. Hij neemt zijn cd's daarom in de VS op met Amerikaanse begeleiders. Liefst met telkens een 'oude' grootheid. Voor de cd 'One Night In With Hope And More' selecteerde hij een aantal bekende en minder bekende stukken van de pianisten Elmo Hope (naar hem verwijst de titel), Tadd Dameron, Duke Ellington, Andrew Hill, Mal Waldron en Quincy Jones. Ook saxofonist Herb Geller, de inspirator voor deze verzameling, wordt geëerd met een stuk van zijn hand.

'Mooie verzameling gedistingeerd gespeelde stukken.'

Met deze cd wil Magris klassieke bebopstukken weer onder de aandacht brengen. Hij speelt ze redelijk stijlvast. Met Elmo Hope's 'Happy hour' bijt Margis de spits af. 'Fire waltz' van Mal Waldron wordt sierlijker gespeeld dan Eric Dolphy het deed tijdens zijn Five Spot-opnamen. Andrew Hills 'East 9th street' is het langste stuk van de cd, al wordt het bondig uitgevoerd met dwingende en knallende bijdragen van drummer Heath. Het brede spel waarmee Duke Ellington zijn 'I didn't know about you' interpreteerde, wordt mooi door Magris nagevolgd. 'My Heart Stood still' van Rodgers and Hart zet de Italiaan met 'parelend' spel neer. Het nummer bevat verder het nodige solistische vuurwerk van de drummer en de bassist.

Met 'One Night In With Hope And More' heeft Margris een aantrekkelijke collectie van over het geheel genomen gedistingeerd gespeelde stukken afgeleverd.

Hessel Fluitman

Beluister hier een track van de cd: <http://bit.ly/Mg3uHg>

DIKEMAN/KUGEL/VAN DER WEIDE**Across the Sky****Not Two**www.nottwo.com**Bezetting:**

John Dikeman (ts),
Raoul van der Weide
(b, kraakdoos, klankobjecten),
Klaus Kugel (d).

AARDVARK JAZZ ORCHESTRA**Evocation****Leo Records**www.leorecords.com**Bezetting:**

KC Dunbar, Jeanne Snodgrass, Eric Dahlman (tp), Bob Pilkington, Jay Keyser, Jeff Marsanskis, Russell Jewell, Ethan Fenn (tb), Bill Lowe (btb, tu), Arni Cheatham, Peter Bloom, Phil Scarff, Chris Rakowski, Dan Zupan, Will Swank (rieten), Richard Nelson (g), Mark Harvey (tp, p, dir, comp), John Funkhouser, Victor Belanger, Rick McLaughlin (b), Jerry Edwards (bg), Harry Wellott (d), Craig Ellis (perc), Brian Robison (theremin).

VERVOLG CD-RECENSIES

Het gaat hard met saxofonist John Dikeman. De debuut-cd van Cactus Truck is nog maar amper uit, of er ligt alweer een plaat van hem in mijn cd-speler. 'Across The Sky' dankt zijn titel aan een citaat uit 'Gravity's Rainbow' van de Amerikaanse auteur Thomas Pynchon. En net als die roman kent de muziek van dit leiderloze trio met veteranen Raoul Van der Weide (bas) en Klaus Kugel (drums) vele lagen. Het album, live opgenomen in het Duitse Bergneustadt (in april vorig jaar), opent met voorzichtige zettingen, haast etherisch. Niet bepaald wat je verwacht na de tactiek van de verschroeide aarde die Dikeman er met Cactus Truck op na houdt. Wel kiest hij na een klaaglijke, haast Arabische toon, toch voor het vocale brulwerk à la Albert Ayler/ Charles Gayle. Drummer en bassist kiezen dan niet voor het cliché van beuken, maar bieden wel de broodnodige energie om de adrenaline flink los te laten komen. Na dit potje net-niet-ouderwetse free jazz neemt het drietal gas terug, en is er alle ruimte voor details, en ontstaat er zelfs een soort swingfeel. En dan is de hele cd nog maar pas acht minuten oud. Ook in de twee andere stukken op 'Across The Sky' liggen dergelijke procedés ten grondslag. Kugel is daarbij een onderschatte, melodieuze slagwerker, Van der Weide een subtiele strijker en lenige plukker (die ook nog eens op gepaste tijden de kraakdoos ter hand neemt of andere on aardse geluiden aan het geheel toevoegt). Dikeman beschikt over een majestueuze toon, waarmee hij met autoriteit het ene moment Brötzmann naar de kroon steekt, en op het andere moment als Sonny Rollins achter zijn eigen saxofoon aan danst. Gelukkig dat het kleine Poolse label Not Two zich over de opname heeft ontfemd.

Herman te Loo

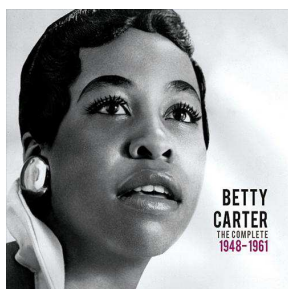
Maak hier kennis met deze groep: <http://bit.ly/xmWqYM>

Om zijn veertigjarig bestaan te vieren komt het Aardvark Jazz Orchestra (AJO) met een nieuw live-album, het zesde voor Leo Records. Net als op de vorige cd, 'American Agonistes', heeft de muziek een programmatische tint. Leider Mark Harvey (die piano en trompet speelt, dirigeert én alle composities levert) laat zich daarbij vooral door politieke gegevens leiden, en kiest daarbij voor de vooruitstrevende stromingen. Op het vorige album was 9/11 de ontroerende rode draad, nu kiest hij voor lokale aangelegenheden uit de regio Boston (de thuisbasis van het AJO). Dit staat het beluisteren van de muziek zeker niet in de weg, want ook zonder de buitenmuzikale achtergrond (die in het hoesje overigens wel uit de doeken wordt gedaan) valt er veel te genieten. Het slotstuk van de plaat, 'Sumner', opgedragen aan een senator (en voorstander van afschaffing van de slavernij) uit de tijd van de Amerikaanse Burgeroorlog, is een imposante compositie die goed laat horen waar deze bigband toe in staat is. Harvey laat het orkest veelkleurige klankwolken produceren, met spannend polyritmisch drumwerk. Maar er ontstaat bij tijd en wijle ook een heerlijke dwingende groove, en er is ruimschoots plek voor solistische bijdragen. Die zijn niet wereldschokkend, maar wel to the point, precies op de juiste plek, en toegewezen aan de juiste muzikant. Conclusie: Mark Harvey is goed bezig, en het AJO kan nóg wel veertig jaar mee.

Herman te Loo

Bekijk het Aardvark Jazz Orchest hier: <http://bit.ly/Ma6ySG>

BETTY CARTER
The Complete 1948 – 1961
Le Chant du Monde

Bezetting:

Betty Carter (voc)
 Lionel Hampton (vib) (1948-1949)
 King Pleasure (voc) (1952)
 Gigi Gryce (as, arr) (1958)
 Richard Wess (arr) (1960)
 Ray Bryant (p) (1955-1956)
 Ray Charles (voc, p) (1961)
 e.v.a.

Bekijk Betty Carter hier:

<http://bit.ly/OQNvBQ>

OB6SIONS
First Takes
Challenge

Bezetting:

Efraïm Trujillo (ss, as, ts),
 Jeroen van Helden (p, keyboards),
 Sven Schuster (b, basg),
 Victor de Boo (ld, d).

VERVOLG CD-RECENSIES

In mei zond het digitale kanaal Cultura 24 een film uit over een oefensessie van Boy's Big Band (onder leiding van Boy Edgar) met een klein opdondertje als zangeres: Betty Carter. Zij zong haar stuk, pure bebop, in een noodtempo voor. Haar présence in die film was enorm. Michiel de Ruyter viel dat indertijd ook op. Hij sprak zijn bewondering voor haar uit in Jazzwereld 18 (mei-juni 1968). Toch hoorde je maar heel weinig van haar. Ze kreeg nooit de aandacht waar ze recht op had.

Carter was een zangeres met een eigen stijl en uitstraling. Op haar eigen label Bet-Car en later bij Verve nam ze een aantal legendarische platen op. Onder meer 'The Audience With Betty Carter' in 1979 en 'Duetten' met collega Carmen McRae in 1987. Betty Carter stierf in 1998 aan kanker.

Op het album 'The Complete 1948 – 1961' is het begin van Carters carrière gedocumenteerd. Er staan vier lp's op en enkele opnamen die ooit op 78 of 45 toeren zijn uitgebracht, maar ook werk dat nog niet eerder op plaat verscheen.

In 'Frenesi' (met bigband opgenomen in 1961) laat ze in krap twee minuten met veel scatten horen waarom Michiel de Ruyter zo enthousiast over haar was. Daarnaast hoor je wat zoetig uitgevallen werk met Ray Charles uit 1961, maar ook 'The Modern Sound Of Betty Carter', twaalf opnamen die in 1960 door Richard Wess werden gearrangeerd en gedirigeerd. Verder zijn op de dubbel-cd zes stukken van een Ray Bryant-lp uit 1955 opgenomen; die waar Miss Carter op zong. En uit 1956 dateren vier stukken, waarop ze begeleid wordt door een bigband. De arrangementen zijn van Gigi Gryce, waaronder 2,5 minuut 'Frenesi'. Al net zo fel en opwindend als de opname uit 1961. De lp 'Out There With Betty Carter' uit 1958 is integraal overgenomen. Mooie arrangementen van onder anderen Gigi Gryce en veel gedurfde zang. Betty Carter maakte geen bepaald geen standaarduitvoeringen van de songs die ze onder handen nam. De songs kregen een nieuwe eigen architectuur.

Hessel Fluitman

Wie regelmatig naar Radio 6 luistert, weet dat hij vrijdag van 16.00 tot 19.00 uur in 'Mijke's Middag Live' het huisorkest The Ob6sions krijgt voorgeschoteld. Vaak met een gastmuzikant uit de pop-, soul- of jazzhoek. Ze helpen Mijke al 2,5 jaar door de vrijdag heen. Elke week weer. Ze spelen naast de hits van de week of van de gast ook (nieuw) eigen werk.

Op de cd 'First Takes' staan live-opnamen van de band zonder gasten. Ze spelen in alle glorie originals van bassist Sven Schuster (pittig uptempo) en saxofonist Efraïm Trujillo (meer bluesy), en bekende standards. De leden spelen waarschijnlijk vaker met The Ob6sions dan in hun eigen groepen.

Elke week samenspelen, betekent dat je aan elkaar bent gewend en als een eenheid klinkt. Drummer Victor de Boo en Sven Schuster produceren vaak potente en dwingende ritmes. De Boo maakt daarbij nog al eens gebruik van triolen om de spanning op te drijven. Ze begeleiden overigens net zo makkelijk een ballad. Pianist Jeroen van Helden is eigenlijk de onbekende figuur in dit kwartet, terwijl hij al 25 jaar bezig is. 'First Takes' is een cd, waarop het de muzikanten dankzij hun vaste wekelijkse optreden heel goed af gaat.

Hessel Fluitman

Bekijk The Ob6sions hier: <http://bit.ly/MVqFiB>

THE BLUNTAXES**Hoembwa!****Eigen beheer**e.capel@planet.nl**Bezetting:**

Edward Capel (ss, as, akl, elektronica),
 Jan Vanderlest (bg),
 Johan Reijnders (d, perc)
 + Jacq Palinckx (g),
 ACG Vianen (voc).

LAPSLAP**Granita****Leo Records** (www.leorecords.com)**Bezetting:**

Michael Edwards
 (ss, ts, laptop, MIDI wind controller),
 Martin Parker (bu, frh, laptop),
 Karin Schistek (p, synth).

VERVOLG CD-RECENSIES

De botte bijl uit de groepsnaam is een wapen dat dit Eindhovense trio gelukkig niet gebruikt. Leider/rietblazer Edward Capel (die we nog kennen uit de avant-rockformatie Blast) kan met basgitarist Jan Vanderlest en drummer Johan Reijnders weliswaar behoorlijk tekeer gaan, maar er is op 'Hoembwa!' zeker ook ruimte voor subtiliteit. De lyrische miniatuurtjes 'Rvier'(sic) en 'The chill is open' zijn er fraaie voorbeelden van. In het laatste nummer is een belangrijke rol weggelegd voor een van de twee gasten, Jacq Palinckx. Na het uiteenvallen van zijn gelijknamige band is het wat stil rond de Tilburgse gitarist geworden, en het is fijn om weer eens iets van hem op plaat te horen. Hij zet eveneens een venijnige gitaarpartij neer in het stevige free-funknummer 'Of', dat net als 'BLXE3' met de simultaan bespeelde sopraan- en altsax doet denken aan het werk van een van de leukste Engelse bandjes uit de jaren negentig: Xero Slingsby & the Works. Toch is Capel niet helemaal gelukkig geweest in de keuze van zijn gasten. Waar Palinckx een gouden greep is, is vocalist ACG Vianen dat bepaald niet. Hij probeert te laveren tussen stemperformance en klankpoëzie, en komt daarmee op het terrein van Jaap Blonk. Waar de laatste met zijn maniakale gedrevenheid en bijzondere stemgeluid een unieke muzikale persoonlijkheid is, is de Brabander dat helaas niet. Soms weet hij zijn vocalen effectief in te zetten, zoals in het ruige The Exactige 'Hoedan'. In de meeste tracks die hij 'opluijstert' roept zijn bijdrage echter irritatie op. De eindeloos herhaalde variaties op het woord 'zeggen' in het gelijknamige nummer deden mij bijvoorbeeld verzuchten: 'Ja, nou weten we het wel.' Erg jammer, want 'Hoembwa!' is een veelbelovend debuut, en live zal de band zeker ook potjes kunnen breken. Maar dan wel graag met zijn drieën (of met Palinckx erbij).

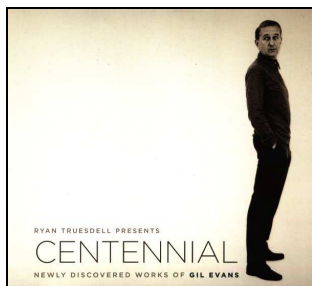
Herman te Loo

Het Edinburgse trio Lapslap maakt met 'Granita' alweer zijn vierde cd voor Leo Records. De titel past goed na die van de vorige, 'Zuppa Inglese', want ook dit album is naar een Italiaans toetje vernoemd. Maar ook is er in die titel de associatie met het gesteente graniet, en die is mijns inziens een betere metafoor voor de muziek die het drietal maakt. De combinatie van akoestische instrumenten (saxen, hoorn/bugel en piano) met elektronica levert een soms massieve klank op, waar allerlei fraais aan glinstert voor wie intensiever wil luisteren. Meer nog dan op de voorgaande platen doet de muziek me denken aan 20ste eeuwse gecomponeerde muziek met een elektronische en improvisatorische inslag – de naam van Karlheinz Stockhausen komt daarbij naar boven. Het bijzondere aan 'Granita' is dat er weliswaar vijf tracks op staan, maar de muziek klinkt als één geheel, een lange improvisatie. Maar schijn bedriegt, want in de hoestekst is te lezen dat de musici na het opnemen van de muziek (live in Edinburgh) zijn gaan sleutelen, knippen en plakken. Je zou kunnen stellen dat ze er in de studio een compositie van hebben gemaakt. Op deze wijze vervagen de begrippen 'compositie' en 'improvisatie' behoorlijk, maar Lapslap bewijst vooral dat zulke categorieën er niet toe doen. De mysterieuze, prikkelende en avontuurlijke muziek van het trio stáát, en hoe je het noemt, is alleen van belang voor labelplakkers die misschien toch al niks met deze muziek kunnen.

Herman te Loo

RENZO RUGGIERI**Opera?****VAP (Voglia d'Arte Productions)**www.renzoruggieri.it**Bezetting:**

Renzo Ruggieri (acc),
 Andrey Manchev (ss, conductor),
 Aram Rustamyants (p),
 Vitaly Perov (b),
 Grigory Deratsuev (d).
 String section Rostov State Music Theatre.

RYAN TRUESDELL**Centennial:****Newly Discovered Works of Gil Evans****ArtistShare** (www.gilevansproject.com)**VERVOLG CD-RECENSIES**

Ik ben geen accordeonfan van geboorte: een instrument waarvan bespelers zich verzamelen in 'clubs', en daarna 'kampioenschappen' organiseren, vervult mijn artistieke hart met wantrouwen. Binnen de jazz echter werd dat wantrouwen de voorbije jaren langzaam weggevaagd door echte accordeonisten (mensen die het instrument niet enkel éénstemmig gebruiken omwille van de klankkleur) als Richard Galliano, of, in Vlaanderen, Rony Verbiest. En zeker ook door Renzo Ruggieri.

Bij gebrek aan een lange jazzaccordeon-traditie om uit te putten, bouwt Ruggieri zijn identiteit op vanuit het instrument (niet direct vanuit de jazz), en vanuit zijn nationaliteit. De Italiaanse 'soul' brengt toch wel een talent voor lyriek en drama met zich mee; met 'Opera?' grijpt hij daarenboven expliciet terug naar, inderdaad, de opera. Het is een ambitieus project, door Ruggieri zelf geschreven (muziek én 'libretto') en gearrangeerd voor accordeon, jazzkwartet, strijkorkest en acteur. Die acteur draagt vijf stukken tekst voor, een drama rond Tosca, Alfredo (uit 'La Traviata') en Figaro, terwijl Ruggieri daarbij improviseert, gebruik makend van originele operathema's. Daartussen staan vijf nieuwe composities die het nieuwe verhaal illustreren; het geheel wordt voorafgegaan door een ouverture in de zuivere zin van het woord, waarbij het strijkorkest de vijf thema's én enkele originele operafragmenten door elkaar heen weeft.

Die ouverture is goed geschreven, uitgevoerd en opgenomen; de tekst wordt gebracht in het Italiaans en met een geëxalteerdheid die voor noorderlingen wellicht wat moeilijker verteerbaar is (een Engelse synopsis zit bij het boekje). De nieuwe muziek is zeer gevarieerd: van een poppy 'La lettera' over de free-tango 'Il Sospetto' en het volksmuziekerige 'Lo scuro e il chiaro' tot een licht funky 'Echi'. De melodieën klinken logisch-lyrisch, het accordeonspel is indrukwekkend, de strijkers zijn prachtig geïntegreerd.

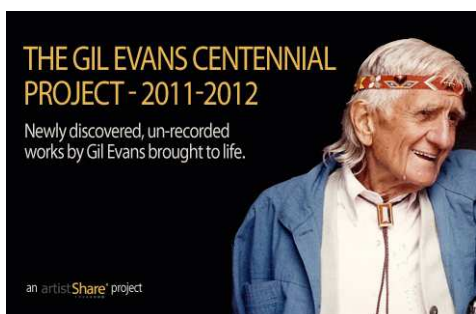
Ruggieri blijft een beetje hangen in accordeonkringen, en heeft last om in jazzkringen door te dringen. Iemand die de moeite neemt om te luisteren, zal dat met mij zeer onterecht vinden.

Arne Van Coillie**Maak nu kennis met Renzo Ruggieri:** <http://bit.ly/MefIQE>

Het is dit jaar honderd jaar geleden dat componist/arrangeur/bandleider Gil Evans in Toronto werd geboren. Anders dan te doen gebruikelijk brengt fan Ryan Truesdell op 'Centennial' geen verzameling grote Evans-hits ten gehore. De arrangeur/dirigent bezocht de weduwe van Evans en praatte met diens zoons. Die verschafte hem toegang tot het archief van de maestro, waarin hij naar hartenlust mocht grasduinen. Tot zijn verbazing stuitte hij op composities en arrangementen die nooit eerder op de plaat waren gezet. Een mooie kans om een uniek album te produceren dus. Om dat optimaal te doen, stelde hij een orkest samen waarvan de saxofonisten Donny McCaslin, Scott Robinson en Steve Wilson, trompettist Greg Gisbert, pianist Frank Kimbrough, vibrafonist Joe Locke en drummer Lewis Nash de bekendste namen zijn.

De band klinkt hecht en alle sublieme klankkleuren van de arrangementen komen volkomen tot hun recht. Want als Evans ergens zijn stempel op het bigband-idioom heeft kunnen zetten, is het met zijn instrumentatie en de ondraaglijke lichtheid van zijn frasering.

...vervolg op de volgende pagina

Bekijk een aantal video's over dit project:

<http://bit.ly/pY0zQ8>

<http://bit.ly/OI6ZLI>

<http://bit.ly/NyGMKb>

<http://bit.ly/MbHfOX>

VERVOLG CD-RECENSIES

Die kennen we natuurlijk van de geniale platen met Miles Davis, maar ook in zijn allereerste arrangementen voor het orkest van Claude Thornhill (in de jaren veertig) waren die al onmiskenbaar aanwezig. Neem nu 'Who'll buy my violets', een liedje van José Padilla en Ray Goetz, dat met zijn paso doble-ritme anno 2012 behoorlijk melig klinkt. Maar het lichtvoetige arrangement van Evans (met goed gebruik van fluiten en klarinetten) tilt het volkomen boven dat gevoel uit.

Eveneens voor het orkest van Thornhill schreef Evans zelf 'Dancing on a great rainbow'. Het orkest speelde het in de vroege jaren vijftig graag, maar nam het nooit op. Het klinkt veel traditioneler dan zijn latere eigen werk, maar het is in de uitvoering van Truesdell en zijn mensen een opwindend stuk dat zeker niet onder de noemer 'curiosa' valt. Dat geldt zeker ook niet voor 'Look to the rainbow' dat bedoeld was voor Astrud Gilberto. Het wordt hier vertolkt door Luciana Souza, en is van een breekbare schoonheid.

Bijzonder is de vroege versie van 'The maids of Cadiz', dat Evans ook arrangeerde voor 'Miles Ahead', de eerste collaboratie met Miles Davis. Wat we hier horen, is een arrangement uit 1950, zeven jaar vóór dat historische album. Wat opvalt, is hoe verschillend één arrangeur met hetzelfde materiaal kan omgaan. Voer voor musicologen, maar ook interessant voor 'gewone' luisteraars.

De twee langste en meest indrukwekkende stukken op het album houden verband met 'The Individualism of Gil Evans', misschien wel het grootste album van de bandleider. 'Punjab', het openingsstuk van 'Centennial', werd wel opgenomen voor het album uit 1964, maar bleek te ingewikkeld om echt tot een goed einde te brengen. Zoals uit de titel blijkt, refereert de compositie aan Indiase muziek, en dat bracht Truesdell ertoe om tabla aan de ritmesectie toe te voegen. Dat kon vooral omdat Evans de partij voor de ritmesectie slechts schetsmatig had aangegeven. Ik vermoed dat de componist vanuit de jazzhemel goedkeurend moet hebben toegeknikt over de bijdrage van Dan Weiss op de Indiase trommels.

'Waltz/Variation on the misery/So long' is een medley met materiaal uit hetzelfde decennium. De wals die de medley opent, wordt voortgestuwd door de typerende Evans-achtergrond uit 'Time of the barracudas'. Evans orkestreerde deze knip-en-plakcompositie voor een 24-koppig orkest met onder meer hobo, fagot en hoorn, waarmee hij in 1971 op tournee door Europa ging. Truesdell noemt het nieuwe stuk Evans' magnum opus, en daar is valt wel wat voor te zeggen. Het wordt liefdevol uitgevoerd, en altsaxofonist Steve Wilson zet het middendeel met een prachtige jankerig geluid solistisch naar zijn hand. Ook het nieuwe arrangement voor de 'dream band' van Kurt Weills 'Barbara Song' (die Evans arrangeerde voor 'The Individualism') mag er zijn, net als 'Smoking my sad cigarette'. Dit laatste, geschreven voor zangeres Lucy Reed, is een wonder van arrangeerkunst. Je hoort slechts zangeres Kate McGarry en acht muzikanten. Maar toch lijkt het een compleet orkest dat de lichte-hese stem van de vocaliste begeleidt.

'Centennial' is een 'labour of love', zoals dat in het Engels heet. Ryan Truesdell heeft belangwekkende vondsten gedaan in het Evans-archief, en hij voert ze geheel in de geest van de bedenker uit. Het maakt het album onmisbaar voor Evans-fans, maar ook voor iedere muzikliefhebber.

Herman te Loo

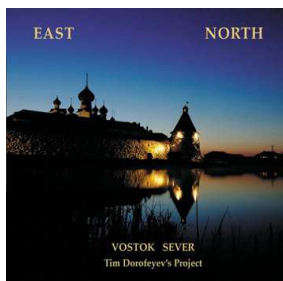
MMM QUARTET
Live at the Metz Arsenal
 Leo Records
www.leorecords.com

Bezetting:

Urs Leimgruber (ss, ts),
 Fred Frith (g),
 Alvin Curran (p, elektronica),
 Joëlle Léandre (b).

TIM DOROFEYEV'S PROJECT
East North
 Leo Records
www.leorecords.com

Bezetting:

Ekaterina Zorina (voc),
 Oleg Kireev (ss, ts),
 Sergey Kuznetsov (kl, ts),
 Tom Dorofeyev (g),
 Vladimir Turov (p),
 Nikolai Klishin (b),
 Oleg Yudanov (d),
 Mikhail Cherenkov (sitar, perc),
 Spartak Rezitsky, Mikhail Sokolov (perc).

VERVOLG CD-RECENSIES

De naam van dit bijzondere kwartet lijkt op dat van een legendarische groep uit de jaren zeventig (en ver daarna): AMM. Net als dit Britse gezelschap kent het MMM Quartet groepsleden met diverse achtergronden. Bassiste Joëlle Léandre en elektronica-specialist (en pianist) Alvin Curran verdienden hun eerste sporen in het vertolken van hedendaagse gecomponeerde muziek; Fred Frith komt uit de rockavant-garde en Urs Leimgruber is de enige van de vier die altijd volledig in de geïmproviseerde muziek heeft gewerkt. Maar de vergelijking met AMM houdt niet op met de achtergrond van de individuele muzikanten. Wat het viertal deelt met de Britten is een goed gevoel voor non-idiomatisch instrumentgebruik. Frith legt graag zijn gitaren op tafel, en behandelt ze met stokjes, doekjes en wat dies meer zij. Leimgruber is in staat om zich als saxofonist volledig weg te cijferen, en beschikt over een arsenaal aan klanken dat voor ongeoeffende oren niet uit een saxofoon lijkt voort te komen. Léandre strijkt vooral, en voegt haar stem aan het strijdgewoel toe, en Curran zorgt met samples en geluidsfragmenten voor vervreemding – een plotselinge concrete verwijzing temidden van een zee aan abstractie. Het levert muziek op die zich niet snel gewonnen geeft, maar de inspanning van de luisteraar op den duur dubbel en dwars beloont.

Herman te Loo

In de beginjaren van Leo Records was Jazzgroup Arkhangelsk een van de wildste en muzikaal spannendste acts. Onder leiding van saxofonist Vladimir Rezitsky bracht de band een onvervalst brouwsel van woeste free jazz en Russische volksmuziek met veel gevoel voor avontuur. Pianist Vladimir Turov, bassist Nikolai Klishin en drummer Oleg Yudanov maakten deel uit van deze legendarische groep. Gitarist Tim Dorofeyev, eveneens afkomstig uit Ruslands noordelijkste havenstad, speelde ooit ook met Rezitsky, en nam de zoon van de saxofonist, percussionist Spartak, op in zijn ensemble. Maar het is de bandleider er allerminst om te doen om een neo-Jazzgroup Arkhangelsk op het podium te zetten. Hij put uit heel andere vaatjes dat zijn illustere voorganger, en zoekt het bijvoorbeeld in Indiase en andere oosterse muziek, zoals de Arabisch beïnvloede mugam uit Azerbeidjan. Dat die muziekvorm veel weg heeft van de blues, horen we in het tweedelige 'Eastern Blues'. Het was mooier geweest als hij het Amerikaanse equivalent erbuiten had gelaten, want halverwege zet saxofonist Sergey Kuznetsov een tamelijk clichématige solo in, die het spannende begin onderuithaalt. Dorofeyev lijkt soms te veel te willen. In 'Sun Rise' koppelt hij Russische volksmuziek aan het soort jazz dat bijvoorbeeld Pat Metheny maakt, en doet daar met de sitar ook nog een scheut India bij. Het hutspotgevoel ligt dan al snel op de loer, en dat is jammer, want als hij zich beperkt, en meer leunt op typisch Russische melodieën, zoals in het prettig ontsprende 'Surskie Chatushki,' zet hij wel degelijk boeiende, overtuigende muziek neer.

Herman te Loo

Bekijk Tim Dorofeyev hier: <http://bit.ly/PFvSGr>

DVD-RECENSIES

JAZZFLITS wil meer jazz-dvd's recenseren. Daarom vragen wij distributeurs van **muziek-dvd's** om contact met ons op te nemen. Heeft u een muziek-dvd die u in **JAZZFLITS** besproken wilt zien? Stuur dan een mail naar jazzflits@gmail.com.

CONCERTVERSLAGEN

HET NORTH SEA JAZZ FESTIVAL

van **Peter J. Kortens**

Datum en plaats:

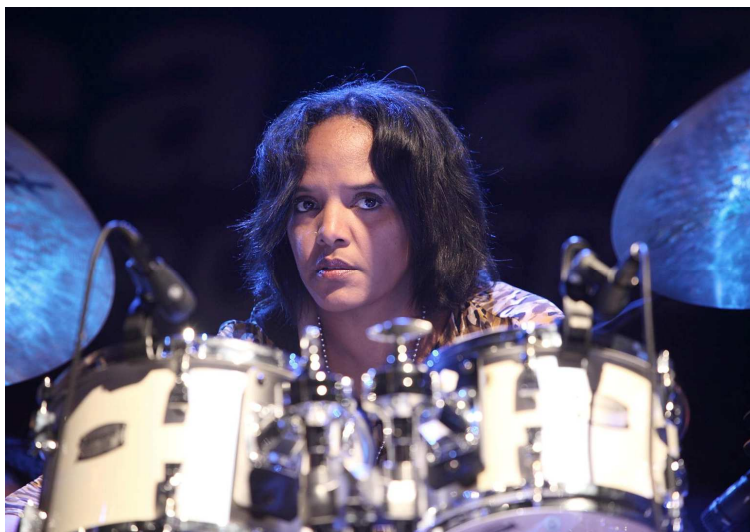
6, 7, 8 juli 2012,
Ahoy,
Rotterdam.

Lee Konitz. (Foto: Joke Schot)

Het North Sea Jazz Festival biedt ieder jaar weer dezelfde uitdaging: uit het overweldigende aanbod het juiste concert kiezen. Steeds meer bezoekers raadpleegden het programma via hun smartphone. Ook was er een programmabrochure die speciaal gericht was op de royaal aanwezige 'Dutch Jazz'. Maar er was ook heel veel buitenlandse jazz. Saxofonist Joshua Redman speelde elke dag, soms wel meerdere keren. Hij was namelijk Artist in Residence. Hieronder een greep uit het enorme aanbod van een soepel verlopen festival.

vrijdag

Terry Lyne Carrington. (Foto: Joke Schot)

Gitarist **Bram Stadhouders** had de compositie-opdracht gekregen. De uitvoering daarvan was op de eerste dag direct al een hoogtepunt. Stadhouders benaderde zijn opdracht op zeer excentrieke wijze en gebruikte het Nederlands Kamerkoor naast zijn twee jonge vrienden: David Hoogerheide op toetsen en Onno Govaert op drums. Tijdens de try-out in LantarenVenster bleek dat de compositie het best als een vloeiend overlopende suite gebracht kon worden. Het publiek begreep de ongemakkelijke stiltes tussen de stukken dan ook niet en kwam met een schuchter applaus. De combinatie van een progressief trio en het koor was sterk contrasterend, maar het werkte enorm. Het koor bracht complexe arrangementen van veelal tekstloze klanken die deden denken aan het werk van de Estse componist Arvo Pärt. De minimalistische klanken van Stadhouders - soms op Pinkpop-volume - werden ondersteund door intens lage tonen uit de elektronica van Hoogerheide; soms slechts enkele Hertz. Govaert had naast zich twee kolossale bassdrums hangen. Eén keer imiteerde hij daarmee zelfs onweer. Memorabel! In dezelfde zaal traden daarna saxofonist **Lee Konitz** en drummer **Joey Baron** op. Presentatrice Mijke Loeven kondigde Konitz aan met: "Hij speelt graag in een duo en hij heeft het duo tot kunst verheven". Baron speelde respectvol met brushes om de oude meester niet te overstemmen. Hij vulde de stiltes die Konitz liet vallen op met korte, creatieve soli. Konitz stond ver van de microfoon af waardoor zijn geluid nogal fragiel was, maar Baron wist het niveau van dit optreden op een acceptabele hoogte te houden.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG NORTH SEA JAZZ FESTIVAL

Het trio van pianist **McCoy Tyner** speelde met de zoon van zijn vroegere werkgever, namelijk saxofonist Ravi Coltrane. Het leeftijdsverschil van de twee muzikanten stond een enthousiaste samenwerking niet in de weg. Tyners toucher is onverminderd krachtig en hij liet de vleugel als het ware gloeien. Coltrane leek wat voorzichtiger. Samen speelden ze onder anderen de muziek van Coltrane. De oude.

Krystl; A tribute to Etta James.
(Foto: Joke Schot)

James Carter en presentatrice Chanella Hodge. (Foto: Joke Schot)

James Carter wist met zijn Organ Trio zaal Congo volledig te vullen. Met armen vol saxofoons kwam hij op, om daarna eerst de volledige setlist op te sommen. Toen hij meldde dat zanger Gregory Porter zich na het vijfde stuk bij het trio zou aansluiten, stak het ondeugende hoofd van de zanger vanuit de coulissen de zaal in, tot groot enthousiasme van het publiek. Carter gaf een kolkend concert in een broeierige tent waar een hevige regenbui tijdens een ballad gelukkig wat verkoeling gaf. Carter, organist Gerard Gibbs en drummer Leonard King Jr. zijn volledig op elkaar ingewerkt en lieten dat stevig merken. Porter en Carter hielden een duel, waarbij Porter Carter - terecht - liet winnen. In het **Joe Lovano** en **Dave Douglas Quintet** kwam Joey Baron beter tot zijn recht dan bij Lee Konitz. In de hoekige composities was Linda Oh zijn ritmische collega. Ze is geboren in Maleisië en opgegroeid in Perth, maar nu wonend en werkend in New York. Haar bas klonk ouderwets en sonoor, maar vooral heel onderscheidend.

The Mosaic Project van drummer **Terry Lyne Carrington** is een vrouwelijke aangelegenheid. Achter gitaar en bas stonden mannen, maar verder vier vrouwen, onder wie 'onze' Tineke Postma. Het podium kende een afwijkende opstelling: centraal stond het grote drumstel van Carrington en helemaal rechts de twee saxofonisten: Tia Fuller en Tineke Postma. Het geluid leek helaas niet los van het podium te komen. De band was geen homogeen geheel, maar daar kwam met de opkomst van zangeres Diane Reeves verandering in. Plotseling speelde de groep een dienende rol waardoor het geheel op een hoger niveau kwam.

Ron Carter is 'pas' 74 en hij sloot de avond in stijl af. Gediensstig begeleid door Russell Mallone (gitaar) en Donald Vega (piano) liet hij zien wat hij allemaal met zijn bas kon doen. Met allerlei technieken en zijn herkenbare glissando's verhief hij de bas tot een solo-instrument. Maar wat wil je? Hij speelde met bijna alle grootheden in de jazz.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG NORTH SEA JAZZ FESTIVAL

zaterdag

Ook op zaterdag was er weer veel pure jazz in zaal Hudson. Pianist **Ahmad Jamal** is volgens de presentator "een legende die vooral goed weet om te gaan met ruimte". Die ruimte liet hij ook aan zijn collega's Reginald Veal op bas, Herlin Riley op drums en Manolo Badrena op percussie. Als er door anderen gesoleerd werd, zat hij met zijn armen over elkaar te luisteren, hij draaide zich om op zijn kruk of ging met een brede grijns staan kijken naar de solist. Spaarzame maar zorgvuldig overwogen aanslagen toonden zijn rijke ervaring. Met soepel gemak liet hij een stukje 'free' overgaan in een ballad. De begeleiders volgden Jamal haarscherp als hij de muziek plotseling liet stoppen en weer hervatten.

Yuri Honing. (Foto: Joke Schot)

Ahmad Jamal. (Foto: Joke Schot)

Natuurlijk is **Yuri Honing** vaker in de buurt te zien, maar wat hij dit keer in een grote zaal presteerde was fenomenaal. Zijn band Wired Paradise speelde veel strakker dan bij de Boy-Edgarprijsuitreiking, onder anderen door de aanwezigheid van de onverstoorbare (elektrische) bassist Mark Haanstra. Dat maakte de muziek nog meer 'wired'. Honing toonde zich een professionele leider. Zelfverzekerd liep hij over het podium en gaf duidelijke aanwijzingen. Even verscheen er zowaar een rapper op het podium, die na een enkel minuutje ook weer was verdwenen. Ik kan u verzekeren dat de stalen dakplaten van de hal tijdens dit concert meetrilden. North Sea Hard Jazz!

James Farm is een zeer sterk kwartet, bestaande uit Joshua Redman op saxofoon, Aaron Parks op piano, Matt Penman op bas en Eric Harland op drums. De vier muzikanten zijn kwalitatief gezien elkaars gelijke. Artistiek gezien begaven ze zich echter elk op hun eigen vlak, en die twee aspecten resulteerden in een bijzonder hoog samenwerkingsniveau. Soms is er tijdens een concert sprake van zo'n magisch moment dat alles op zijn plaats valt. Bij James Farm duurden die momenten minutenlang! Hoewel de groep geen leider heeft, deed Redman de aankondigingen. De populariteit van het kwartet zorgde ervoor dat er zelfs op de grond maar nauwelijks een zitplaats te vinden was. Drummer Eric Harland kon blijven zitten voor het volgende concert: **Prism**, een band rond bassist Dave Holland. Jarenlang gebruikte Holland geen piano in zijn groepen, maar bijvoorbeeld wel een vibrafoon.

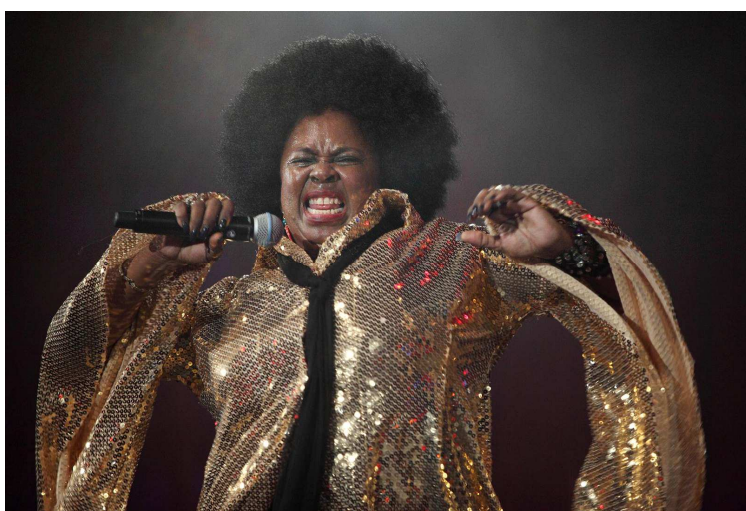
[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG NORTH SEA JAZZ FESTIVAL

Met vier stokken is er meer ruimte in de muziek dan met tien vingers, vindt hij. In Prism is dat verleden tijd. Vlak nadat hij de Paul Acket Award ontving zat Craig Taborn namelijk achter de vleugel én keyboard! Met gitarist Kevin Eubanks erbij, keerde Holland terug naar zijn fusieperiode bij Miles Davis. Vorig jaar stond Holland nog met een flamencoproject op het festival; tijdens deze editie dus met een geheel nieuwe samenstelling.

Joe Lovano (links). (Foto: Joke Schot)

Betty Wright. (Foto: Joke Schot)

Even later was zaal Madeira het toneel van het **Axis Saxophone Quartet**. Dit is een saxofoonkwartet dat naast Joshua Redman uit nog drie grote namen bestaat: Chris Cheek, Chris Potter en Mark Turner. Ook voor dit concert was vroeg aanwezig zijn een must: er paste geen ziel meer bij.

Het kwartet speelde eigen composities. Volgens Redman was dit hun 'derde optreden ooit', maar daar lieten ze niets van merken. De puntige stukken werden ademloos door het publiek geabsorbeerd. Soms vloeiend en harmonisch, dan weer dwars en schijnbare chaos. Maar het klopte altijd.

Als afsluiter van deze dag zette trompettist **Christian Scott** zaal Darling volledig op zijn kop. Met zijn vaste band, en vooral met gitarist Matt Stevens, bracht Scott volgens het dagthema van de zaal: 'New Fusion'. Tussendoor verontschuldigde hij zich voor zijn uitgebreide mondelinge verhandelingen over de oorsprong van zijn composities en zijn visie op de wereldsituatie. Met zijn omhoog gebogen beker blies hij heftige stukken waarin altijd zijn respect voor zijn New-Orleansroots doorklonk. En toen was er opeens een 'ballad for a girl': 'Isadora'. De zalen van Ahoy zijn tijdens het festival bekleed met grote zwarte tapijttegels. Daarop lagen tientallen mensen achterin de zaal heerlijk te luisteren.

zondag

Op de derde dag van het festival speelden **Joshua Redman & The Bad Plus**. De saxofonist opende hier niet met de powerjazz die hij in eerdere genoemde samenstellingen bracht, maar in het eerste stuk was hij verstild, fragiel, bijna sober. Het stuk kende een geleidelijke opbouw wat spanning, volume en intensiteit betreft. De vier muzikanten toonden zich naast spelers vooral ook luisteraars. Daarna gingen ze volledig los in een complex uptempostuk.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG NORTH SEA JAZZ FESTIVAL

Joshua Redman. (Foto: Joke Schot)

Joshua Redman. (Foto: Joke Schot)

Redman gromde, scheurde en blèrde, waarna het pianotrio de weg richting swing insloeg. Hoewel dit concert van Redman niet het beste was, blijft hij in iedere setting een interessante artiest met loyale fans.

In de grootste hal dreunde het project **Miles Smiles**. Klinkende namen probeerden de muzikale erfenis van Miles Davis levend te houden: Rick Margitza (s), Wallace Roney (tp), Joey DeFrancesco (org), Robben Ford (gt), Darryl Jones (b) en Omar Hakim (d). Maar of Miles zou kunnen glimlachen om dit kopieerwerk... Tegelijkertijd gaf **The Kytoman Orchestra** in het Sportpaleis van Ahoy een spectaculair concert. Leider en trompettist Colin Benders bracht strijkers, blazers en rappers bij elkaar en beloofde het uitpuilende Sportpaleis op een daverende hoeveelheid geniale creativiteit. Gezien het onverantwoorde geluidsniveau ben ik wel eerst oorpropjes gaan kopen. Terug in de zaal bleek Bender in staat om een grote productie neer te zetten. Grootse harmonische en melodische klanken vulden de zaal. Vanaf het podium kwam een fel tegenlicht en het leek of we in een science-fictionfilm waren beland en het Sportpaleis zou gaan opstijgen. Zelfs het toilet personeel had hun tafeltje en schoteltje verlaten om mee te luisteren. Het zou me niet verbazen als Benders nog eens gevraagd wordt om een film van muziek te voorzien.

Na zoveel decibellen was het concert van **Jim Hall/Scott Colley** van geheel andere aard. Hall is van 1930 en de gitarist liep gebogen en gebruik makend van een stok naar zijn plek. Presentatrice Mijke Loeven was trots deze veteraan op 'haar' podium te hebben. Verbouwereerd zei ze: "Hij zit gewoon achter deze muur te wachten, en ik heb hem zojuist een hand gegeven. Zijn gitaarhand!" Jim Hall grapte tegen zijn publiek: "Niet flitsen, anders word ik blind!" Hij had een klein gitaarversterkertje bij zich en speelde soms fluisterzacht. Het publiek durfde zich niet te verroeren. Om-en-om werd er met de bassist gesoleerd, waarbij de gitarist keurige akkoorden legde onder het spel van Scott Colley, onder anderen in 'My funny valentine'.

Hiromi/Anthony Jackson/Simon Phillips is een combinatie wiens muziek de luisteraar veel energie geeft. De drie zijn zwaargewichten, hoewel dat op de tengere, springerige pianiste Hiromi niet letterlijk van toepassing is.

...vervolg op de volgende pagina

VERVOLG NORTH SEA JAZZ FESTIVAL

Bassist Anthony Jackson speelde op een zware, zessnarige basgitaar. Drummer Simon Phillips was nauwelijks zichtbaar achter zijn reusachtige drumstel. Hij speelde op zijn eigen drumkit en hij heeft waarschijnlijk een kleine vrachtwagen nodig om alle onderdelen ervan te vervoeren. Hiromi had met haar krachtige spel zoveel tegenwicht wel nodig. Bij haar is 'vingervlugheid' beslist een understatement. De begeleiders keken voortdurend naar haar verrichtingen en dit concert was visueel dan ook heel aantrekkelijk.

Dave Holland. (Foto: Joke Schot)

Benjamin Herman cs. (Foto: Joke Schot)

De soundcheck van het concert van **Benjamin Herman** (het swingende 'A man with a plan') was al een feest om mee te maken. De saxofonist heeft de muziek voor de film 'Deal' van Eddy Terstall gemaakt en dit concert was de enige en dus unieke live-uitvoering ervan. Dat had te maken met de complexiteit van de bezetting omdat maar liefst veertien leerlingen (strijkers) van het Conservatorium in Den Haag meespeelden. Volgens Herman 'is dat niet te doen'. Hoe de muziek bij de beelden zou moeten passen legde de saxofonist als volgt uit: "Dit hoort bij een scène met heel veel ónfunctioneel bloot". Herman was zoals altijd onberispelijk gekleed en liep als hij niet speelde druk over het podium. Daarbij kwam hij als hij weer aan de beurt was, stipt op tijd bij zijn microfoon. Hij speelde mooie lange lijnen die aan het eind vaak omhoog gingen. De strijkers maakten er geen zoet geheel van, al was het maar omdat ze het moesten opnemen tegen een ouderwetse drumcomputer of het heftige werk van Carlo de Wijs op zijn hammondorgel. Het concert was boeiend genoeg om tot het eind te blijven volgen, al ging dat ten koste van andere optredens.

Peter J. Korten

INDEX GERECENSEERDE CD'S

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Raadpleeg dan onze index van gerecenseerde cd's. De index geeft een overzicht van de platen die in de nummers 74 tot en met 170 van Jazzflits zijn besproken, alfabetisch gerangschikt naar de uitvoerende artiesten. U vindt de index op onze website (rechtsboven). Als u het overzicht nu meteen wilt raadplegen, klik dan hier: <http://www.jazzflits.nl/Recensie-overzicht.pdf>.

HET NORTH SEA JAZZ FESTIVAL van Bart Hollebrandse

Datum en plaats:

8 juli 2012,
Ahoy,
Rotterdam.

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

Artist in Residence en tenorsaxofonist **Joshua Redman** opende zondag 8 juli het festival als gast van de groep The Bad Plus. Hij deed dat op de virtuoze Redman-wijze: mooi en knap. De Bad Plus is uitstekende band, maar werd nu toch wel wat gereduceerd tot het begeleidingstrio van de grote meester zelf.

Het **Surinam Music Ensemble** (SME) trad op met de Amerikaanse tenorist Bennie Maupin, met wie het ensemble enkele maanden geleden ook al in het Bimhuis stond. Het SME richtte zich op zijn handelsmerk de Parimaribop, waarbij de 71-jarige Maupin zich goed thuis voelde. Fluitist Ronald Sniijders en pianist Glenn Gaddum schitterden in hun solo's, met name in het door de pianist geschreven 'Upstairs'. Gaddum verdient duidelijk meer aandacht in de Nederlandse muziekwereld en daar buiten. In de jazzrock was de geest van Miles Davis sterk voelbaar.

Mike Stern en **Richard Bona** brachten met 'Time after time' een fraaie ode aan de grondlegger van de jazzrock. Drumgeweldenaar Dave Weckl viel hierin vooral op door zijn subtiele diepe rust. De superband **Miles Smiles** zocht het vooral in meer funky en ruig werk van Miles. Organist Joe DeFrancesco zorgde samen met bassist Daryl Jones en drummer Omar Hakim voor de groove, waarop trompettist Wallace Roney en de onterecht in de vergetelheid geraakte tenorsaxofonist Rick Margitza schitterende solo's konden spelen.

Jim Hall. (Foto: Joke Schot)

De overgang van het jazzrockgeweld naar de legendarische gitarist **Jim Hall** was groot. Een heel indrukwekkende Hall wijdde zich aan een nostalgische uitvoering van de standard 'My funny valentine' om daarna 'What is this thing called love' te spelen, in een subtiele bewerking van bassist Scott Colley. Het North Sea Jazz kent ook een aantal kleine podia, waarvoor bijzondere acts van meestal jonge musici worden geboekt. Zo stond op Congo Square de formatie **Tokyo Chutei-Iki**: twaalf jonge Japanse baritonsaxofonisten, die een energiek funky geluid produceerden en dat alles terwijl een Japanse schilder het op canvas probeerde vast te leggen.

De grote ster van de zondag was de fragiele Japanse pianiste **Hiromi**. Ze kwam op in concertjurk, liep naar de piano, zette haar handen op het klavier en wachtte even af. De ritmesectie keek haar intussen afwachtend aan. En toen begon het! Een enorme waterval aan klanken stortte zich uit over het publiek.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

Hiromi. (Foto: Joke Schot)

Regelmatig leek het geheel compleet te exploderen in euforische, harmonische climaxen. Bassist Anthony Jackson en drummer Simon Philips hadden hun handen vol om Hiromi aan de grond te houden. Toen het nummer voorbij was, stelde Hiromi met een timide en breekbaar stemmetje de ritmesectie voor. In het tweede nummer kreeg Jackson meer vrijheid, wat leidde tot een virtuoze 4-om-4 wisseling tussen de pianiste en de bassist. Hiromi is van alle markten thuis. Het laatste nummer werd geheel aan de irritante klanken van Hiromi's 'alarm clock' gewijd. Het publiek keek verbaasd toe hoe het trio zelfs dat geluid aangenaam kon laten klinken.

Archie Shepp was de afsluiter in de zaal Madeira. Shepp heeft de laatste jaren zijn wilde freejazzharen verloren en vult tegenwoordig sets met de geschiedenis van de zwarte jazzmuziek. Ingeslapen was zijn optreden echter niet en al in het eerste nummer jutte hij zijn pianist Tom McClung op. In 'Don't get around much anymore' liet hij niet alleen zijn respect zien voor de grote Duke Ellington, maar maakte hij ook nog een Black Power statement door de tekst te zingen in het zwart-Engels: "Don't get around much no more." Shepp liet daarmee toch even zien dat hij zijn oude revolutionaire veren nog niet helemaal kwijt is.

Bart Hollebrandse

FESTIVAL MUNDIAL

Datum en plaats:

16 en 17 juni 2012,
Leijpark,
Tilburg.

Het publiek was jong en multicultureel.
(Foto: Tom Beetz)

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

Het Festival Mundial vierde zijn 25-jarige jubileum, en toch staat dit festival niet vaak op het lijstje van de jazzliefhebber. Waarschijnlijk komt dat omdat dit festival ooit begonnen is als feestje rond het welzijn- en ontwikkelingswerk, opgeleukt met Afrikaanse muziek. Het publiek was toen jong en langharig, sommige vrouwen liepen vermond als Afrikaanse sjamaan. Van dat alles is geen sprake meer en Mundial is een serieus festival met topartiesten geworden. Het publiek lijkt in de verste verte niet meer op dat van 25 jaar geleden. Waar toen wierook werd verkocht is dit nu zo'n buitenfestival waar de tabakslobby nog een stevige poot aan de grond heeft. Anders dan bij veel jazzfestivals vormen twintigers en dertigers de kern van het publiek, en dat is meer multicultureel dan waar ook. Op zich niet vreemd want een flink deel van het terrein is vol gezet met springkussens voor de kleintjes, terwijl je aan de ouderen geen kind meer had omdat deze onvermoeibaar en fanatiek plastic bierglazen van de grond raapten om in te ruilen voor consumptiemunten.

Publiekslieveling Caro Emerald zong een mix van eigen nummers en standards. (Foto: Tom Beetz)

Mundial heeft twee grote podia, een kleiner muziekpodium, verschillende danspodia en een veelheid aan eet- en bazarstalletjes, maar ook een terrein dat bij de minste regen verandert in een zompig moeras. Wat dat betreft mag men zich in de handen wrijven want tussen de vele regenbuien door was dit weekeind juist droog met zelfs een zonnige zondag.

De Afrikanen werden vooral vertegenwoordigd door muzikanten uit Mali. Gitarist-zanger **Habib Koité** was wat ongelijkmatig, soms prachtig zingend, dan weer wegzakkend in gedreutel. Datzelfde euvel trad ook op bij **AfroCubism**, een Buena Vista-achtige samenwerking van Cubaanse en Malinese musici. Af en toe was deze wereldmuziek van grote klasse, op andere momenten leek het of men het niet eens kon worden over het te spelen nummer. In ieder geval was de leider zanger-gitarist Eliades Ochoa een constante factor. Enigszins teleurstellend was ook **Stephen Marley**, zoon van de reggae-legende Bob Marley. Kennelijk mist hij toch nog wat genen van zijn vader, die zelfs in zijn slechtste dagen niet zo tam klonk.

De hoogtepunten waren van hen die ook op het North Sea Jazz Festival te gast waren. **Blitz** is nog net geen Snoop Dogg, maar de swingende rap van de Ghanese-New Yorkse MC Samuel

[...vervolg op de volgende pagina](#)

FESTIVALS

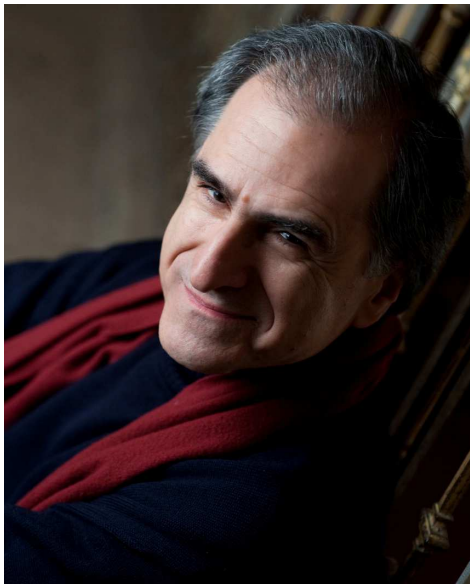
JAZZ BRUGGE

Concertgebouw Brugge, Brugge

4 tot en met 7 oktober 2012

(<http://www.jazzbrugge.be>)

Met onder anderen: Manuel Hermia, Enrico Pieranunzi's New European Trio,

Enrico Pieranunzi. (Persfoto)

Evan Parker, Aka Balkan Moon, Kris Defoort, Aldo Romano, Electric Barbarian en Claron McFadden/Artvark Saxophone Quartet.

JAZZ IN 'T PARK

Zuidpark, Gent

6 tot en met 9 september 2012

(www.gent.be/jazzintpark)

Met onder anderen: Jozef Dumoulin Trio, BackBack, Rackham, Bram Weijters Quartet, Ifa y Xango, De Beren Gieren, Kris Defoort Trio, Rêve d'Éléphant Orchestra, het Brussels Youth Jazz Orchestra en de Belgium Jazz Big Band.

CITY JAZZ LEEUWARDEN

Gouverneursplein, Leeuwarden

1 september 2012

(<http://www.cityjazzleeuwarden.nl>)

Met onder anderen: Ruben Hein, Big Band Leeuwarden, Captain Gumbo, Sharqi Blues en de Bogerman Bigband.

LAREN JAZZ

Singer, Laren

1 september 2012

(<http://www.larenjazz.nl>)

Met onder anderen: Oleta Adams, Georgie Fame, Jazz Orchestra of the Concertgebouw, Jazz Connection met Andy Cooper, Frits Landesbergen en Susanne Alt.

VERVOLG FESTIVAL MUNDIAL

Bazawule mag er zijn, evenals zijn band die hippe grote stadsjazz en Ethiopische rock onlosmakelijk met elkaar verbond. Zangeres **Caro Emerald** is een echte publiekstrekker, niet in het minst door haar ravissante verschijning en ijzersterke band met onder anderen trompettist Jan van Duikeren, maar bij haar blijft het wel veel van hetzelfde.

Colin 'Kyteman' Benders werd aan het eind van zijn geweldige optreden opgevangen door rapper PAX. (Foto: Tom Beetz)

Colin Benders heeft het muzikale concept van zijn **Kyteman Orchestra** volledig vernieuwd. Waar in het verleden rap overheersend was, is het nu nog slechts een accent. Zang en opera hebben een plaatst gekregen en het orkest heeft naast rapper PAX, die nu ook zingt, een koor van meer dan twintig man. Vier blazers, vier strijker, een uitgebreide ritmesectie en Benders die voornamelijk dirigeert en slechts een enkele trompetsolo blaast. De muziek van Benders is symfonische jazz, en naar ik aanneem zonder dat hij zich dat bewust is, een hedendaagse voortzetting van het Paul Whiteman Orkest, dat in de jaren dertig van de vorige eeuw de symfonische jazz op de kaart zette. Er zal hier en daar wat geschaafd moeten worden, soms kon het nog iets strakker, maar het orkest is zeker een sensatie.

Tom Beetz

JAZZDAG 2012

MUSICI ZULLEN RISICO STEEDS VAKER MET PODIUM MOETEN DELEN

Nu de Stichting Jazzimpuls geen concertreeksen meer organiseert, rijst de vraag of er voor jazz nog toekomst is in theaters en op poppodia. Tijdens de Jazzdag op 22 juni in Rotterdam braken drie deskundigen zich het hoofd over deze kwestie: **Matti Austen** (directeur theater De Lieve Vrouw Amersfoort), **Ide Kofferman** (programmeur van het Haarlemse poppodium Patronaat) en **Martin van Ginkel** (directeur VCSO). Hun conclusie: de toekomst is aan speciale projecten en series. Verder zullen musici steeds vaker het financiële risico met het podium moeten delen.

De Jazzdagvlag wapperde bij Lantaren Venster in Rotterdam. (Foto: Mike Breeuwer)

Martin van Ginkel was optimistisch gestemd. Theaters hebben het moeilijk, dat wel: "Met name musical en cabaret hebben het zwaar op de podia van de VSCD (Vereniging Schouwburg- en Concertgebouwdirecties; red). Het totaal aantal bezoekers van die podia is teruggelopen van veertien miljoen in 2008 naar twaalf miljoen in 2012. Er wordt dus door directeuren gekeken of er niet minder geprogrammeerd kan worden." Maar, zo veronderstelde Van Ginkel, theaters die voor de komst van Jazzimpuls al jazz programmeerden, zullen dat nu ook nog wel doen. Volgens popprogrammeur **Ide Kofferman** is het in wezen heel simpel. Hij denkt niet in genres. Als een band maar een zeker publiek heeft: "Ik maak een raming van wat mogelijk is en biedt dat bedrag aan als uitkoopbedrag. De directe kosten van een avond, ook bijvoorbeeld een gestemde piano, moeten uit de recette komen. De baromzet moet de vaste kosten dekken." Het is dan uiteindelijk aan een band om te beslissen of ze voor het aangeboden bedrag willen optreden. Dit is het gangbare systeem op poppodia. Soms wordt met een minimumbedrag voor de band gewerkt en wordt alles daarboven in bijvoorbeeld de verhouding 80 (band)/20 (podium) verdeeld. Theaterdirecteur **Matti Austen** heeft geen enkel budget voor muziek. Toch programmeert hij dit seizoen een vijftigtal concerten. Een aantal daarvan doet hij samen met pianist Thijs Borsten. Het theater betaalt de reclame voor zijn reeks 'De Uitdaging' en Borsten krijgt de recette. Die kan dus heel laag zijn.

...vervolg op de volgende pagina

VERVOLG JAZZDAG 2012

"In het huidige theaterklimaat moet je goed nadenken hoe je iets presenteert", ervaart **Matti Austen**. Hij maakt voor De Lieve Vrouw series zoals 'De Uitdaging' en bundelt optredens tot festivals (Global Village Festival). Austen doet geen zaken met boekers. Zonder persoonlijk contact met de musicus komt er geen 'deal'. Hij vindt dat een muzikant precies moet weten wat de 'setting' van zijn optreden is.

Martin van Ginkel heeft de indruk dat de 'setting' inderdaad steeds belangrijker wordt. Podia proberen een binding te krijgen met een genre. "Daar heb je meer aan op de lange termijn qua publieksopbouw." Zo is het, vond Austen. Een musicus moet een relatie opbouwen met een podium en het publiek. Bij hem hebben daarom kunstenaars uit Amersfoort een streepje voor. Er zit wel een nadeel aan al die bindingen, reageerde Martin van Ginkel. Het wordt daardoor voor buitenstaanders steeds moeilijker om toe te treden: "De spoeling wordt dunner."

Deelnemers aan de Jazzdag 2012. (Foto: Mike Breeuwer)

Cyriel Pluimakers (artistiek leider Lindenberg Productiehuis Nijmegen), tussentijds aangeschoven vanuit de zaal, ziet veel projecten met thema's om zich heen. "Zelf bedenk ik concepten, kijk wie daarbij passen en stuur de marketing aan. Je moet ook zeker niet benauwd zijn om combinaties te maken met andere kunstvormen." En jazz hoeft niet altijd onder de noemer jazz te worden gepresenteerd. Pluimakers: "Noem het actuele muziek in de meest brede zin."

Zelf risico lopen en zelf je publiek trekken, die kant gaat het voor musici steeds meer op. Een groep krijgt van een podium wat hij 'waard' is. Vaak kan het niet anders. Poppodia en theaters hebben geen of nauwelijks budget om te programmeren.

Ide Kofferman: "Als er geen geld is en je wilt toch iets, dan moet je zoeken naar subsidie of series maken." Een voorbeeld van zo'n serie is de jazzprogrammering die het Patronaat het komende seizoen op dinsdag in het café gaat brengen. Met om te beginnen nog geen grote namen, maar wel tegen betaling van entree. "Ik verwacht wel dat iedere band zijn eigen achterban gaat mobiliseren", aldus Kofferman.

Hans van Eeden

Volg het jazznieuws op <http://www.twitter.com/jazzflits>.

VERVOLG JAZZDAG 2012

SHOWCASES: 'BEREID ZE GOED VOOR'

Leveren showcases iets op? Die vraag stond 22 juni centraal tijdens een forum over internationale showcases op de Jazzdag. Twee artiesten, zangeres Ntjam Rosie en Jungle by Night-lid Pieter van Exter, en hun managers, Jim Verschelden respectievelijk Ronald Keizer, deden een boekje open over hun ervaringen. Om maximaal rendement uit showcases te halen is een grondige voorbereiding noodzakelijk, zo luidde de conclusie.

Volgens [Jim Verschelden](#) is de Nederlandse scene te beperkt om als artiest van te leven. Zeker als je in een niche van de markt werkt, is internationalisatie noodzaak om omzet te draaien. Ntjam Rosie deed een aantal showcases (korte optredens van artiesten om zich voor te stellen aan jazzprofessionals). Onder meer tijdens de Jazzdag 2011 en in Thailand. Die laatste reis leverde behalve een 'leuke tijd' ook 'veel contacten' op. Die moet je warm houden, adviseert Verschelden, vooral via internet. Als je elkaar weer ergens ontmoet, is het zaak om bijvoorbeeld een nieuwe cd bij de hand te hebben. 'Small talk' is ook belangrijk. Verschelden: "Je moet investeren in een relatie en dat vraagt heel veel tijd." Als je een showcase doet, zorg dan dat je op een juiste plek in het programma en in het gebouw staat. Dat is heel belangrijk. In showcases sneeuwen artiesten nog wel eens onder, omdat veel professionals tijdens de muziek met elkaar staan te praten. Zeker als er ook nog een bar in de zaal is. Op de Duitse jazzbeurs Jazzahead! stond Ntjam Rosie met een stand. "Heel zinvol", aldus Verschelden. Maar ga niet alleen in zo'n stand staan: "Dat levert niets op. Je moet mensen hebben die uitzwermen over het gebouw."

Ntjam Rosie na afloop van het forum.
(Foto: Mike Breeuwer)

Vlnr: Verschelden, Rosie, Keizer, Van Exter. (Foto: M Breeuwer)

[Ronald Keizer](#), manager van de afropop-funk-soulformatie Jungle by Night deed met zijn band showcases tijdens Noorderslag, Eurosonic en de Dutch Jazz & World Meeting. Het optreden van een uur op Eurosonic heeft de band veel internationale waardering opgeleverd. Keizer was al weken van tevoren met de showcase bezig. Hij bekeek de locatie ter plekke. Ook bereidde de band de podiumpresentatie zeer nauwgezet voor in Paradiso. "De randvoorwaarden voor een showcase moeten goed zijn", meent Keizer. "De band moet op zijn gemak zijn." En: "Realiseer je dat het optreden voor professionals is, die moeten komen." Hij bekijkt altijd nauwkeurig de lijst van bezoekers van het evenement en kiest dan de mensen uit die iets voor de groep kunnen doen. Die benadert hij. "Je moet rumoer rond het optreden zien te krijgen. Zorg dat de mensen over je praten. En zorg dat de Nederlandse professionals je groep bij hun buitenlandse collega's onder de aandacht brengen." Tot slot is volgens Keizer een professionele persmap van het grootste belang.

Hans van Eeden

OVERLEDEN

Rob Pronk, 6 juli 2012 (84)

Arrangeur, componist, dirigent en jazzdocent. Overleden in München.

Pronk, geboren in Indonesië, zette eind jaren veertig een punt achter zijn studie economie om musicus te worden. Hij ging naar het Haagse conservatorium om trompet, piano en theorie te studeren. Tezamen met Jerry en Ack van Rooyen zette Pronk in 1949 het Rob Pronk Boptet op poten. Eind jaren vijftig trad hij in Keulen als trompettist toe tot het orkest van Kurt Edelhagen, waar hij al snel de eerste arrangeur werd. In de jaren zestig begon Pronk te arrangeren voor het Metropole Orkest. Hij zou uiteindelijk meer dan 1.200 arrangementen voor het orkest maken. Als gastdirigent stond Pronk vanaf 1975 gedurende 21 jaar regelmatig voor het orkest. Als pianist begeleidde Pronk tal van musici van naam, onder wie Dexter Gordon, Don Byas, Zoot Sims, Johnny Griffin en Conte Candoli. Ook doceerde Rob Pronk arrangeren en compositie aan het Rotterdamse conservatorium.

(In JF 182 volgt een uitgebreid In Mem.)

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzmagazine voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Eindredactie:** Lo Reizevoort en Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Tom Beetz, Arne Van Coillie, Hessel Fluitman, Bart Hollebrandse, Frank Huser, Hans Invernizzi, Peter J. Kortten, Lex Lammen, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Loes Rusch en Davey Schreurs. **Fotografie:** Tom Beetz en Joke Schot. **Website:** Henk de Boer. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Productie:** **JAZZFLITS** wordt geproduceerd door De Juiste Tekst (www.dejuistetekst.nl). **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

OVERLEDEN

Fritz Pauer, 1 juli 2012 (68)

Oostenrijks pianist; overleden in de trein naar Wenen. Speelde met Fatty George, won in 1966 in de afdeling piano het eerste internationale jazzconcours in Wenen, met in de jury onder anderen de naar Amerika vertrokken Oostenrijker Joseph Zawinul en de in Wenen wonende trompettist Art Farmer, met wie Pauer daarna vaak samenspeelde. Werkte mee aan talloze platen, waarvan een van de opmerkelijkste een duet was met de Hongaarse bassist Aladar Pege: 'Rolltreppe' (ca. 1986).

Sune Spångberg, 21 juni 2012 (82)

Zweeds drummer. Maakte internationaal naam door zijn begeleidingen begin jaren zestig bij saxofonist Albert Ayler en een reeks platen met pianist Bud Powell, opgenomen in de Gyllene Cirkeln. Leed aan MS.

Rune Gustafsson, 15 juni 2012 (78)

Zweeds gitarist; overleden in Stockholm. Was in Zweden de eerste én belangrijkste gitarist in de geest van Jimmy Raney en Tal Farlow. In de Zweedse jazzdiscografie is hij degene met de meeste verwijzingen. Onlangs verscheen onder de naam van tenorist Zoot Sims een dvd in een trio met Gustafsson en de toen in Zweden wonende bassist Red Mitchell: 'In a sentimental mood', opgenomen november 1984.

Marjorie (Margie) Hyams, 14 juni 2012 (91)

Amerikaans vibrafoniste; overleden in Arcadia (Los Angeles). Speelde in 1944/45 in de First Herd van Woody Herman. In 1949 vormde pianist George Shearing zijn eerste - succesvolle - kwintet, waarin Hyams de vibrafoonplaats innam. Trok zich na haar huwelijk het jaar daarop terug uit de muziek.

Graeme Bell, 13 juni 2012 (97)

Australische bandleider-componist-pianist.

Abram Wilson (Persfoto)

Abram Wilson, 9 juni 2012 (38)

Amerikaans trompettist. Opgegroeiend in Fort Worth en New Orleans. Sinds 1973 woonachtig in Londen. Wilson werd wel vergeleken met Freddie Hubbard. Maakte drie albums onder eigen naam. Hij overleed aan darmkanker.

Andy Hamilton, 1 juni 2012 (94)

Jamaicaans tenorsaxofonist; overleden in Birmingham (UK). Hamilton kwam in 1949 naar Engeland, werkte in plaatselijke clubs, maakte eerste plaat in 1991, speelde op verscheidene festivals, maar bleef vooral optreden in zijn eigen omgeving; schreef kritieken voor jazzbladen.

JAZZTIJDSCHRIFTEN

Jazzmozaïek

In het driemaandelijks Vlaamse magazine Jazzmozaïek 2012/2 veel aandacht voor Belgische festivals en muzikanten die daar optreden of inmiddels hebben opgetreden. De coverstory is een verhaal over de 81-jarige gitarist Jim Hall. Verder komen onder anderen aan bod pianist **Igor Gehenot**, accordeonist-pianist-componist Tuur Florizoone en Jazz Hoeilaart (27-29 september).

<http://www.muzeikmozaiek.be/>

Doctor Jazz Magazine

In het zomernummer van Doctor Jazz Magazine (nr 217), het blad voor liefhebbers van classic jazz, vertelt Dutch Swing College Band-saxofonist Frits Katee over zijn lange muzikale carrière. Verder onder meer dochter Maggy Condon over haar vader, de gitarist en jazzorganisator Eddie Condon, en een portret van de Franse trompettist Phillippe Brun (1908-1994), die een adept van Bix Beiderbecke was en opnamen maakte met Django Reinhardt. Ook is deel twee van de serie Vijftig jaar Doctor jazz opgenomen.

<http://www.doctorjazz.nl/data/data/djm217.html>

JazzBulletin

Zangeres Greetje Kauffeld siert de cover van JazzBulletin 83 (juni 2012). Ze blikt in het nummer terug op haar loopbaan. Verder onder meer: interviews met trompettist Jan van Duikeren en bassist Arend Nijenhuis, Roswell Rudd in Nijmegen 1975 en de Jazz in 1954 door Jan J. Mulder.

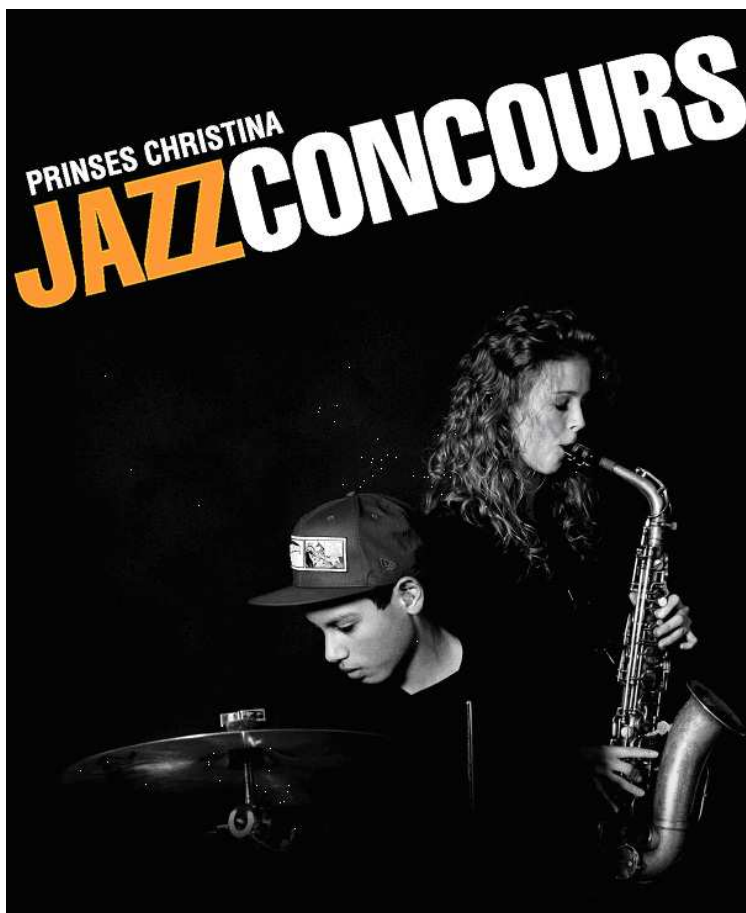
<http://www.jazzarchieff.nl/jazzbulletin/>

DownBeat

Het augustus-nummer van DownBeat is grotendeels gewijd aan de '60th Annual Critics Poll'. Op de cover prijkt de pianist Vijay Iyer. Verder aandacht voor onder anderen drummer Paul Motian, pianist/zanger Dr. John, keyboardist Robert Glasper en de saxofonisten Gene Ammons en Sonny Stitt. In de categorie 'Hall of Fame' staan landgenoten als Ab Baars (kl), Han Bennink (d & perc), de Nederlandse Amerikaan Micharel Moore (kl), ICP Orchestra (bigband) en Criss Cross (platenlabel). Als 'Rising Star' zien de critici Tineke Postma (ss & as), nogmaals Ab Baars (kl) en Ernst Reijseger (cello).

Lees Jazzflits op uw iPad

VARIA

Inschrijving Prinses Christina Jazz Concours

Vanaf zaterdag 1 september 2012 kunnen jonge jazzmuzikanten (12 t/m 21 jaar) zich inschrijven voor het Prinses Christina Jazz Concours. Dit wordt eens per twee jaar georganiseerd voor iedereen. Het Concours wordt gehouden in het Bimhuis en Muziekgebouw aan 't IJ in Amsterdam. De selectierondes vinden plaats op 24 en 25 november. De finale is zondagavond om 19.00 uur in de grote zaal van het Muziekgebouw aan 't IJ. In het Prinses Christina Concours zijn alle finalisten prijswinnaar en vallen er in iedere categorie (solisten, bands en bigbands) eerste, tweede en derde prijzen te winnen. Inschrijven voor het jazzconcours kan tot 22 oktober via <http://www.christinaconcours.nl/concoursen/jazz/>.

Jazz Special op L1 (21 juli)

In Jazz Special, het jazzprogramma van de Limburgse regionale omroep L1, is 21 juli Ben Kragting te gast. Hij praat daar over de cd's van The Millers, The Ramblers en Dick Willebrandts die hij voor het Doctor Jazz Magazine samenstelde. Presentator John Hendrix interviewt eveneens Skip Voogd over de achtergronden van de cd's. Aanvang 17.00 uur. L1 zendt ook uit op internet via <http://www.L1.nl>.

Vocal jazz trip: zingen in wereldsteden

Zangeres en vocal coach Ilse Huizinga gaat workshops geven in wereldsteden. Jazzvocalisten (ambitieuze amateurs en semi-professionals) reizen samen met haar naar bijvoorbeeld Rome en Londen en werken ter plaatse tijdens workshops en masterclasses aan specifieke songs. Meer info en data: www.vocaljazztrip.nl.